LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 27. KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 5, 1945 VOL.-METAI XXIX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Birželio 26-tą prezidentas Truman, uždarydamas Jungtinių Tautų konferenciją, San Francisco mieste, pasakė rimtą kalbą. Prez. Truman nurodė, kad Jungtinių Tautų atstovai, sukurdami tarptautinės organizacijos čarterį, paruošė svarbų įrankį taikos palaikymui. Tai stiprus pastatas geresnio pasaulio sukūrimui. Tas čarteris, sakė prezidentas, panašus JAV konstitucijai, kuri laikui einant plečiama ir tobulinama. Galingosios tautos savo pavyzdžiu turės vadovauti tarptautiniam teisingumui. Kiekviena tauta, kuri rūpinasi savo saugumu turi dalytis saugumu su visais. Tai yra kaina, kurią kiekviena tauta turės sumokėti pasaulinės taikos gerovei. Su šiuo čarteriu pasaulis šviesiau gali žiūrėti į ateitį, kai visi galės gyventi, kaip laisvi žmonės. Su Mussolini mirtimi nenumirė visas fašizmas; Hitleris yra užbaigtas, bet nacių paskleistos sėklos suleido šaknis daugelio fanatiškose smagenyse. Reakcijos ir tironijos jėgos po visą pasaulį dės pastangas pažeisti Jungtiniu Tautų vienybę . . . "bet aš žinau, sakė prez. Truman, kad aš kalbu už kiekvieną, kada sakau, kad Jungtinės Tautos pasiliks vieningos."

Deje, ne visos taiką mylinčios ir pažangios tautos galėjo prisidėti prie šio čarterio kūrimo ir dar neturi galimybės dėtis prie jo vykdymo. Raudonasis smauglys, dar tebelaiko jas savo naguose ir keketina jų paleisti. Tad keistai skamba kalbos apie teisingą ir pastovią taiką, kada milijonai žmonių yra pavergti?

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vadovybė kviečia ir ragina mūsų visuomenę visomis išgalėmis paremti drabužių rinkimo vajų, kuris prasidėjo liepos 1 dieną ir baigsis rugsėjo 30 d. Surinkti drabužiai ir avalinė eis mūsų broliams ir seserims, kuriuos baisios karo audros ir nuožmios okupacijos išbloškė iš gimtosios žemės, iš nuosavių pastogių. Tokių tremtinių, atidūrusių didžiausiame varge, vien tik Vakarų Europoje yra apie 850,000. Daugiausia jų randasi vokiečių teritorijose, alijantų išlaisvintų iš baisiųjų koncentracijų stovyklų, kalėjimų, iš priverstinų darbų. Juos pridengti ir aprūpinti maistu yra šventa mūsų prievolė. BALF vadovybė darbuojasi, kiek išgalėdama, reikia ir plačiąjai mūsų visuomenei prisidėti. Svarbu, kad visose kolonijose, pradedant didžiausiomis, baigiant mažiausiomis, gyvuotų veiklūs BALF skyriai. Ju rūpesniu turėtų būt veikti Nacionalio Karo Fondo aukų rinkimo vajų pasisekimui, rinkti kuo daugiausia drabužių ir avalinės suvargusių mūsų brolių ir seserų sušelpimui.

Išrodo, kad Maskvai vis tik pavyks primesti lenkams savaip išperėtą vyriausybę. Visos londoniškės lenkų vyriausybės pastangos išgelbėti Lenkiją nuo kvislinginės valdžios tuo tarpu paliko balsu šaukiančiu tyruose. Kokia ironija! Maskva laiko sutrempusi Lietuvą, Leatviją, Estiją, Lenkiją ir kitas šalis ir nesiliauja vaidinti taikos mylėtojos vaidmenį. Ar ilgai tokios komedijos tęsis?

NAUJI AMERIKIEČIŲ LAIMĖJIMAI PRIEŠ JAPONUS

U.S. LĖKTUVAI BE ATLAIDOS BOMBORDUOJA JAPONIJOS STRATEGINES VIETOVES IR INDUSTRINIUS CENTRUS

AMERIKIEČIAI UŽĖMĖ KUME SALĄ.—KINIEČIAI ATSIĖMĖ LIUCHOVĄ IR ĮSIVERŽĖ INDO-KINIJON

Birželio 29-tą 500 U. S. skraidančių tvirtovių — B-29s, išbombordavo keturis Japonijos miestus, būtent, Sasebo, Moji, Nobeoka ir Okayama. Tai stambūs miestai ir industriniai centrai.

Birželio 28 ir 29 dienomis Korėjos pakraščiais U. S. lėktuvai nuskandino ir sužalojo 23 japonų laivus.

Tokio radio, matyt, norėdamas sustiprint pašlijusią japonų moralę, pradėjo skelbt pasakas apie naujus ginklus, kurie būsią pavartoti atmušimui alijantų įsiveržimo į naminę teritoriją.

Birželio 30-tą amerikiečių lėktuvai išbombordavo japonų aliejaus sandėlius Balikpapan'e, Borneo saloje.

Birželio 30-tą amerikiečių jėgos užėmė japonų salą Kume, 300 nuo Formosa salos. Normaliais laikais Kume turėjo virš 13,000 gyventojų. Japonai salą silpnai gynė.

Birželio 30-tą kiniečiai atsiėmė didelį Liuchowo miestą, Kantono provincijoje, kur yra patogios lėktuvams stotys. Kiniečių daliniai taipgi įsiveržė Indo-Kinijon.

Japonų radio ir spauda nuolat kalba apie galimą amerikiečių įsiveržimą Japonijos naminėn teritorijon. Japonų propagandistai taipgi kalba apie koncentravimą jėgų Mandžiūrijoje, kur esą įvyksią lemiančios kovos. Mandžurija savo naturalėmis tvirtovėmis panaši Iwo Jima salai, kur ėjo ilgos ir atkaklios kovos. Tuo japonai nori sudaryti įspūdį, kad karas bus labai ilgas ir sunkus ir kad pailsę alijantai neprivers japonų pasiduoti besąlyginiai. Deje, taip svajojo Hitleris ir jo naciai. Jie ketino susikoncentruoti Bavarijos kalnuose ir tęsti ilgą ir alsinantį karą. Bet iš to jų plano išėjo tik burbulas. To paties likimo susilauks ir japonai.

Burmoje anglų jėgos stumia japonus link Thailand. žastis tiriama.

LIETUVIAI PAGERBĖ IŠLAISVINTOJĄ

Konstanca (LAIC).—J. A. V. Generolas Jacob Devers išvyko lankytis Amerikoje. Jo išleistuvėse pasirodė ir lietuviai tremtiniai—tremtinių choras dainavo liaudies dainas ir šokėjų grupė demonstravo lietuvių liaudies šokius. Lietuviai buvo vienintėlė tautinė grupė dalyvauti išleistuvėse.

BYRNES—VALSTYBĖS SEKRETORIUS

Kansas ity, Kansas.—Birželio 30-tą prezidentas Truman paskyrė James J. Byrnes valstybės sekretorium.

Naujas valstybės sekretorius J. J. Byrnes yra buvęs U. S. aukščiausio teismo teisėju, karo mobilizacijos direktorium. Yaltos konferencijoje jis dalyvavo kaip Amerikos delegacijos narys, prez. Rooseveljto patarėjas.

Byrnes yra iš South Carolina valstijos. Gimęs gegužės 2, 1879, Charleston'e.

VIEŠKELIŲ NELAIMĖSE ŽUVO 400 ASMENŲ

Harrisburg. — Birželio 30-tą State Bureau of Highway Safety paskelbė, kad per pirmuosius šių metų penkis mėnesius Pennsylvanijos vieškelių nelaimėse žuvo 400 asmenų, arba 20 procentų mažiau, kaip 1944 tuo pačiu periodu.

PAKARTI 3 NACIAI UŽ ŽIAURŲ U. S. LAKŪNO NUŽUDYMĄ

Rheinbach, Vokietija.—Birželio 29-tą U. S. armijos teismo nuosprendžiu pakarti trys naciai, kurie rugpiūčio 15, 1944, žiauriai kankino ir užmušė amerikiečių armijos lakūną parašuto pagalba iš degančio lėktuvo nusileidusį Vokietijos teritorijon. Pakarti Peter Beck, Peter Kohn ir Matthias Gierens, o ketvirtas nacis Matthias Krein pasmerktas viso amžiaus kalėjimu.

EDWARD STETTINIUS REZIGNAVO IŠ KABINETO

Washingtonas.—Birželio 27-tą prezidentas Truman paskelbė, kad Edward R. Stettinius rezignavęs iš valstybės sekretoriaus vietos. Prezidentas p. Stettinių skiria į naują atsakomingą vietą—U. S. atstovu naujai sudarytoje Jungtinių Tautų Tarptautinėje Organizacijoje. Šias atmainas prezidentas Truman paskelbė vizituodamas savo "naminį" miestą, Independence, Missouri.

Augusta, Maine. — Birželio 30-tą, namo gaisre žuvo Mr. ir Mrs. Forrest Berry, trys jų vaikai ir giminaitis Eugene Falloon, 3 m.

Jackson, Mich.—Birželio 30-tą New York Central keleivinio ir prekinio traukinių susitrenkime žuvo du geležinkeliečiai, kiti 25 asmenys sužeisti.

PIRMIEJI METINĖS "GARSO" PRAMOGOS RĖMĖJAI

Pereitą savaitę metinės "Garso" pramogos rėmėjų sąrašas dar padidėjo. U. S. karo bonų ir ženklelių išleidimo tikietus pirko šie rėmėjai:

47 kp. Mt. Carmel, Pa., pinigus prisiuntė Stanys Petruškevičius.
218 kp. Granville, Ill., pinigus prisiuntė Jonas Gudauskas.
249 kp. Moundsville, W. Va., pinigus prisiuntė Miss Mary Schoells.
272 kp. Taylorville, Ill., pinigus prisiuntė Vincas Delnickas.

Metinė "Garso" pramoga įvyks rugpiūčio 12, 1945, Sans-Souci Park, Wilkes-Barre.

Remti lietuvišką katalikišką spaudą yra kilnus dalykas. Ypatingai šiais laikais, kada raudonasis okupantas laiko prismaugęs mūsų tautą senoje tėvynėje, draudžia tikrą lietuvišką ir katalikišką žodį ir raštą. Dabar mūsų, amerikiečių lietuvių, spauda turi padvigubinta energija kovoti už senosios tėvynės laisvės ir nepriklausomybės atkūrimą. "Garsas" šį uždavinį šauniai atlieka. Dėlto "Garsas" vertas visų gerų tėvynainių materialės paramos.

GERIAU PASIKARTI NEGU GRĮŽTI RUSIJON

Fort Dix, N. J.—Birželio 29-tą vietinėje karo nelaisvių stovykloje įvyko kruvinos riaušės.

Riaušes sukėlė rusai nelaisviai, suimti vakarų fronte, protestuodami prieš jų siuntimą Sovietų Rusijon. Juos atrinko išsiuntimui remiantis neva Yaltoje padarytu nutarimu. Nelaisviai žino, koks jų likimas ten laukia, dėlto jie griebėsi kraštutiniausių priemonių. Riaušių metu 7 nelaisviai sužeisti. Taipgi sužeisti trys amerikiečiai sargybiniai.

Vėliau tris nelaisvius, dalyvavusius riaušėse, atrado pasikorusius. Tas reiškia, jie savanoriai pasirinko mirti, vieton patekti į Maskvos komisarų nagus. Kiti riaušininkai irgi planavo pasikarti.

Riaušėse dalyvavo 151 nelaisvis kilęs iš Sov. Rusijos teritorijų.

Birželio 30-tą paskelbta, kad į šį reikalą įsikišo U. S. teisingumo departamentas ir nelaisvių deportaciją sulaikė. Nelaisviai jau buvo atgabenti uostan.

MOTINA NUŽUDĖ SŪNELĮ IR DUKRELĘ

New York. — Birželio 28-tą prekybinio laivyno jūreivis Eugene McManus, nuvykęs atlankyt savo seserį Mrs. Mary Smith, 32 m., gyv. Bronx'e, atrado baisią tragediją. Mrs. Smith verkšleno ir skundėsi, "Aš sergu, man reikalingas daktaras.'" Apžiūrėjęs kambarius, McManus lovoje pastebėjo nužudytą vaiką John, 6 metų, o lopšely—mergaitę Reginą 2 metų. Pašaukus policiją, Mrs. Smith prisipažino prie žmogžudystės.

MASKVA ANEKSAVO DALĮ ČEKOSLOVAKIJOS

Londonas.—Birželio 30-tą Sovietų Rusija ir Čekoslovakija pasirašė sutartį, pagal kurią Sov. Rusija gauna iš Čekoslovakijos Ruthenijį ir Karapatinę Ukrainą, su 4,600 kvadratinių mylių teritorijos ir keliais šimtais tūkstančių gyventojų. Tas reiškia, kad Maskvos apetitas pasotintas nauju kąsniu.

PABĖGĖLIŲ ATSTOVAS ANGLIJOJE

Stockholmas (LAIC).—Rudolf Panno, buvęs Estijos seimo pirmininkas, šiuo metu karo pabėgėlis Švedijoje, išvyko į Angliją tartis dėl tremtinių likimo. Kaip ir lietuviai, estų pabėgėliai yra išsibaiškę po visą Europą.

SURADO IŠŽUDYTŲ ALIJANTŲ NELAISVIŲ KAPUS

New York. — Birželio 28-tą Pragos radio paskelbė, kad vakarinėje Bohemijoje atrado kapus, kur palaidota virš tūkstantis alijantų kareivių, kurie buvo patekę nacių nelaisvėn. Naciai vienus išžudė, o kitus išmarino badu. Pranešime, kurį užrekordavo NBC, pasakyta, kad du naciai, atsakomingi už tas kriminališkas nelaisvių žudynes, randasi čekų rankose.

NACIAI PLANAVO BOMBARDUOT NEW YORKĄ IŠ OSLO

Oslo, Norvegija.—Birželio 28 dieną alijantų aviacijos aficieriai paskelbė, kad netoli Oslo naciai buvo įrengę milžinišką lėktuvų stotį iš kurios jie planavo bomborduoti New Yorką. Toje stotyje alijantai surado 40 milžiniškų bomberių. Tai naujausio typo nacių bomberiai išvystyti Heinkel firmos. Dabar tuos bomberius tyrinėja alijantų ekspertai.

SOVIETŲ LĖKTUVAI MEDŽIOJA

Stockholm (LAIC).—Sovietų lėktuvai paskandino ties Gotlando sala tris laivus su keliais šimtais Pabalčio pabėgėlių. Pranešama, kad tai būta civilių pabėgėlių iš Ventpilės, ieškojusių išsigelbėjimo Švedijoje.

BUSO NELAIMĖJE ŽUVO 12 ASMENŲ

Joplin, Mo. — Birželio 25-tą busas, užpildytas kareiviais, vieškelyje užvažiavo karvę, išėjo iš kelio ir nusivertė į revą. 12 asmenų žuvo, 28 sužeisti. Kai kurių sužeistų padėtis yra kritiška.

HULL PATENKINTAS KONFERENCIJA

Washingtonas.—Birželio 26-tą buvęs valstybės sekretorius Cordell Hull pareiškė pasitenkinimą San Francisco konferencija ir jos priimtu tarptautinės organizacijos čarteriu.

NUMIRĖ DR. EMIL HACHA

Londonas.—Birželio 30-tą numirė dr. Emil Hacha, 73 metų. Nacių okupacijos laiku jis buvo neva Čekijos prezidentu. Nuciams susmukus, Hacha buvo suimtas, kaip čekų išdavikas Nr. 1.

Bridgeport, Conn. — Birželio 24-tą U. S. Aluminum Corp. of America magnezijos dirbtuvėje įvyko sprogimas. Žuvo 2 asmenys, sužeistų 43. Sprogimo priežastis pamokslai tema "Žengimas į Dangų" ir eis ta pačia tvarka, kaip ir pirmom dviem savaitėm.

Kun. J. L. Savulio pamokslai yra įdomūs, turiningi, pamokinantys. Tadgi verta pasinaudoti proga ir pasiklausyti.

LRKSA BARGENO VAJUS VASAROS METU

83-ČIOS KUOPOS ORGANIZATORIUS SIMANAS GALINIS NAUJŲ NARIŲ PRIRAŠYMO DARBE ATOSTOGŲ NEIMA

Karšta, nekaršta, o kai kurie mūsų organizatoriai, nieko neatsižiūrėdami, ieško naujų prospektų, aiškina jiems apsidraudimo Susivienyme svarbą ir turi gerus rezultatus.

Štai 83 kuopos, Scranton, Pa., sekretorius ir organizatorius, buvęs LRKSA vice prezidentas Simanas Galinis nesenai prisiuntė du nauju nariu, o pereitą savaitę centras vėl gavo tris naujas aplikacijas, būtent, trijų sesučių Malinauskaičių aplikacijas—Kazimieros, Emilijos ir Konstancijos . Organizatorius S. Galinis savo laiške rašo: sunku surasti tokią pavyzdingą ir susipratusią šeimyną, kaip Malinauskų. Du broliai kariuomenėje, keturios sesutės namieje. Iš jų galima tikėtis veiklių Susiv. narių.

Vertėtų ir kitiems organizatoriams daugiau sukrusti. Vasaros laiku gera proga suėit savo tautiečius išvažiavimuose, piknikuose ir kitokiose pramogose. Išnaudokite kiekvieną progą naujų narių gavimui.

Kol eina bargeno vajus, nauji kandidatai irgi turi gerą progą, kuria verta pasinaudoti. **Įsirašę bargeno vajaus laiku mokės mažesnes duoklių ratas. Tie, kurie prisirašys bargeno vajui pasibaigus, jau mokės didesnes duokles.**

Kiekvienas lietuvis katalikas turėtų tapti Susivienymo nariu dėl šių priežasčių: turės saugią apdraudą už palyginamai žemas duokles; prisidės prie lietuviškos organizacijos auginimo ir prie organizuoto savo tautiečių veikimo.

Nors mes organizuotumu, ypatingai fraternalėje srityje, esame toli atsilikę nuo daugelio kitų tautinių grupių, bet jei tik subrusime, tai kitus pasivysime ir pralenksime.

LRKSA VĖL PIRKO U. S. KARO BONŲ UŽ 15,000 DOLERIŲ

Pereitą savaitę Lietuvių R. K. Susivienymo vadovybė dar nupirko už $15,000 U. S. karo bonų. Tuo būdu laike 7-tosios U. S. karo paskolos vajaus LRKSA iš viso nupirko bonų už $115,000.00.

Dabar Susivienymas turi nupirkęs U. S. vyriausybės bonų iš viso už $665,000.

Mes jau anksčiau esame pastebėję, kad LRKSA vyriausybės bonų pirkime ir savo šalies karo pastangų rėmime turi gerą rekordą. Daugelis žymiai didesnių ir turtingesnių fraternalių organizacijų šiuo atžvilgiu nesusilygina su mūsų Susivienymu.

KUNIGŲ VIENYBĖS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Trečiadienį, liepos 27-tą, Redington viešbuty, Wilkes-Barre, įvyko Kunigų Vienybės Scrantų provincijos susirinkimas.

Pasitarus įvairiais reikalais, išrinkta nauja provincijos valdyba, būtent: pirmin. kun. J. L. Savulis, sekret.—kun. Ant. Norkūnas, iždin.—kun. V. Žemaitis.

KUN. J. L. SAVULIS SAKYS "BENEDICTION HOUR" PAMOKSLUS PER RADIO

Scrantų vyskupijos autoritetų patvarkymu, Duryea Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. L. Savulis yra pakviestas sakyti pamokslus per "Palaiminimo Valandą—Benediction Hour" per radio.

Jo pamokslai įvyks tokia tvarka:

Sekmadienį, liepos 8-tą, 10:45 A. M. iš WARM stoties, Scranton; antradienį, liepos 10-tą, 10:15 P. M. (vakare) iš WBAX stoties, Wilkes-Barre; trečiadienį, liepos 11-tą, 7:30 P. M. iš WAZL, Hazleton; ketvirtadienį, liepos 12-tą, 8 P. M., iš W. R. A. K. stoties Williamsport. Šių keturių pamokslų tema bus "Nužengė į pragarus."

Sekantį sekmadienį, liepos 15, prasidės pamokslai tema "Kristaus prisikėlimas." Pamokslai bus sakomi tomis pačiomis dienomis, tomis pačiomis valandomis ir iš tų pačių stočių, kaip ir pirmos savaitės pamokslai.

Sekmadienį, liepos 22-rą, prasidės pamokslai tema "Žengimas

7-JI KARO PASKOLA SEKMINGIAUSIA

Washingtonas.—Birželio 28-tą iždo sekretorius Morgenthau paskelbė, kad 7-ji U. S. karo paskola yra sekmingiausia iš visų šio karo paskolų.

Buvo užsibrėžta sukelt 14 bilijonų dolerių, o birželio 28-tą jau iždas turėjo $21,639,000,000. Vajus baigėsi birželio 30-tą, bet galutini rezultatai bus žinomi, kai suplauks visi pinigai.

Pavieniai savo kvotą neblogai išpildė. Tuo tarpu korporacijos savo kvotą (originalė kvota 7 bilijonai dolerių) išpildė daugiau negu dubeltinai.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Eina Ketvirtadieniais Redaguo' V. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Suvien. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PADĖTIS PABALTIJY DAROSI TIKRAI TRAGIŠKA

Stockholmas (LAIC).—Pranešama, kad okupuotame Pabaltijy padėtis darosi tikrai tragiška. Rusifikavimas varomas vis didėjančiu tempu. Neperseniai LAIC buvo pranešęs apie apgyvendinimą 1,700,000 žmonių.

Birželio 21 d. laidos NEW YORK TIMES žinutė, datuotoji Stockholm birželio 21 d. praneša:

"It is planned to increase the population of Tallin from 150,000 to 500,000. This will be achieved by immigration. Evidence that this is already in progress is the fact that Soviet Estonian broadcasts refer increasingly to persons with Russian names. It may also be that the tens of thousands of Estonians working in the building trades in Russia will be repartriated.

"The Soviet Estonian radio has announced that from June 15 only workers with official book registration will receive work. In this book are inscribed all data as to age, former employer, and so on. In this manner, everyone in Soviet Estonia will be kept under state control. A curious feature of this is that time spent in serving prison sentences will be counted as employment."

Apytikriais apskaičiavimais, vien iš Latvijos iki š. m. gegužės pabaigos į Sibirą buvo išdeportuota apie 170,000 latvių. Deportavimo metodai nepasikeitė; žmonės suimami nakčia, šeimos suskaldomos, vaikučiai atiduodami į specialius auklėjimo namus, kur iš jų bus auklėjami šimtanuošimtiniai komunistai. Ne mažiau radikaliai atakuojamas ir tikybinis gyvenimas. Nuo karo nukentėjusių bažnyčių neleidžiama remontuoti, kaip ir Muravjovo koriko laikais. Per visą kraštą eina beatodairinės rekvizicijos. Atimama paskutiniai gyvuliai, grūdai ir tt. Sėklų neturėdami, ūkininkai negalėjo užsėti laukus. Prie slenksčio stovi besiartinančio bado šmėkla.

Tomis pačiomis žiniomis iš Lietuvos jau išdeportuota apie 200,000 žmonių. Deportuojami visi, neatsižvelgiant į užsiėmimą ir amžių—nuo 14 iki 70 metų. Apie 20 nuošimčių sudaro moterys. Tikybinis gyvenimas visiškai nuslopintas. Bet kokios bažnytinės apeigos uždraustos.

ALT TREMTINIŲ REIKALAMS KOMISIJOS ATSIŠAUKIMAS

Broliai ir Sesės, Lietuviai!

Patikrintomis žiniomis iš Europos, lietuvių tremtinių ir karo aukų skaičius ten siekia keliu šimtų tūkstančių asmenų skaitlinę.

Visai naturalu, kad mūsų visuomenė jau nuo seniai rūpinasi gelbėti tai, kas dar yra galima išgelbėti. Tremtinių šelpimo—apaprūpinimo mėlstu ir drapanomis—reikalais gražiai rūpinasi BALF. Teisinę ir paieškojimų pagalbą stengsis teikti naujai įsteigtoji Amerikos Lietuvių Tarybos komisija, kurios raštinė veiks Lith. American Council, SOCIAL SERVICE BUREAU vardu, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Jau dabar kasdien gaunami plūoštai telegramų, laiškų, paklausimų ir prašymų apginti tremtinių teisinę būklę, surasti gimines, arba pagelbėti Amerikon atvykti. Naujai įsteigtoji komisija stengsis savo darbą išplėsti per savo padalinius—skyrius į visas mūsų kolonijas.

Komisija savo darbe vadovaujasi lietuvybės ir artimo pagalbos dėsniais ir jos artimiausieji uždaviniai bus šie:

(a) sutvarkyti tremtinių teisinę padėtį;
(b) rasti jiems saugias apsigyvenimo vietas;
(c) aprūpinti jų kultūrinius ir morališius reikalus, tiesioginiai ir per organizacijas, kurių žinioje dauguma tremtinių yra.

Komisija numato platų darbą pačios mūsų visuomenės tarpe. Jau patsai didelis skaičius Lietuvos tremtinių pasako, kiek mes jų tarpe turime sau artimųjų, giminių, draugų ir kaimynų. Todėl komisija rinks visas informacijas apie tremtinius ir jų būklę. Biuro veiks paieškojimų ir patarnavimų skyrius, kuris patarnaus tremtiniams susirasti savo gimines savitarpyje ir Amerikoje. Tiems, kurie turi galimybės čia atvykti mes stengsimės padėti susitvarkyti formalumus. Tai yra tik dalis įvairių darbų, kuriuos Biuras stengsis dirbti. Savaime aišku, darbas priklausys nuo padėties reikalavimų ir nuo veikimo galimybių.

Mūsų visuomenė, kuri visada parodo savo jautrumą lietuviškais ir žmoniškumo reikalais, čia turės progos pasireikšti. Tegu pajus mūsų vargo broliai ir seserys, kad yra kas juos atjaučia, jais rūpinasi. Lietuvis, kad ir nustojęs savo tėvynės, turto, artimųjų, keliaudamas iš vietos į vietą po klaikųjį pasaulį, vistiek žino kur eiti, ko imtis, į ką kreiptis.

Visi mes ar mūsų tėvai, kadaise atsisveikindami Lietuvoje su namiškiais, tarėme sudiev ir žadėjome jų neužmiršti. Atėjo sunki bandymų valanda; neužmirškime ir padėkime savo tautiečiams.

Amerikos Lietuvių Tarybos
Tremtinių Reikalams
Komisija:

Jonas V. Grinius, pirmin.
Adv. Wm. F. Laukaitis, v. p.
Elena Devenienė, sekret.
A. Gabaliauskienė ir
Adv. K. R. Jurgėla, narial

Apžvalga

KODĖL NĖRA 'ANTROJO FRONTO' AZIJOJE?

Birželio 24-tą Maskva celebravo karo pergalę prieš nacius. Dėl tų celebracijų dienraštis "Draugas" rašo:

"Nėra abejonės, kad Maskva ir visa Rusija karo atžvilgiu turi kuo džiaugtis. Bet rusai neturi užmiršti, kad be sąjungininkų, o ypač be Amerikos pagalbos jie tos pergalės nebūtų pasiekę.

"Gen. Žukovo kalboj metasi į akis pasakymas, kad raudonoji armija šiandien esanti 'geriausia ir galingiausia pasaulyje.'

"Gali būti ir taip. Ji šiuo metu turi pakankamai Amerikoj gamintų karo pabūklų ir amunicijos. Ji turi dar ir maisto, kurį gavo ir, berods, dar tebegauna iš Amerikos.

"Nėra abejonės, kad nei anglai nei amerikiečiai savo sąjungininkei Rusijai nepavydi visa to, ką ji turėjo ir turi. Tik svarbu, kad 'geriausioji ir galingiausioji pasaulyje' raudonoji armija nebūtų panaudojama rusiškojo komunizmo imperializmui plėsti.

"Mes gerai atsimename, kaip savo laiku Maskva ir jos agentai šaukė ir reikalavo, kad amerikiečiai ir anglai atidarytų antrąjį frontą Europoje, kad greičiau nacius sutriuškinti. Šiam tikslui buvo vedama plati propaganda spaudoj ir net specialūs masiniai mitingai būdavo šaukiami Amerikoj ir kitur. Tas 'antrasis frontas' Europoje atsirado ir Hitlerio karo mašina į dulkes buvo sumalta.

"Bet kodėl dabar diktatorius Stalinas, atsidėkodamas sąjungininkams už 'antrąjį frontą' Europoje ir kitas geradarystes, neatidaro 'antrojo fronto' Azijoje prieš japonus? Tasai frontas, turint 'geriausią ir galingiausią' armiją pasaulyje, labai žymiai galėtų pagreitinti pergalės laimėjimą Pacifike."

KARŲ NEIŠVENGSIME

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" rašo:

"Sugrįžęs iš Europos generolas Patton pasakė kalbą savo gimtojo miestelio mokyklos vaikams, kurioje be jokių suktų išvedžiojimų išdėstė, kad 'karų mes neišvengsime ir jūs berniukai, kai užaugsite, būsite kareiviai, o jūs mergaitės—nursės.'

"Nemigdykime save tuščiomis svajonėmis, kad dabartinis karas yra 'paskutinis' ir daugiau karų nebebus.

"Kol pasaulyje bus tokių vergijos apaštalų, kaip mūsų laikų komunistai, tol negali būti kalbos apie karų pabaigą.

"Būsimasis karas bus pilna to žodžio prasme ideologinis karas—kova tarp laisvojo žmogaus ir vergo.

"Dabartinis karas yra tik įžanga į tą kitą, gal dar didesnį ir žiauresnį, karą.

"Geros valios žmonės darė pastangas užtikrinti pasauliui taiką, šaukė įvairias konferencijas, bet vergijos apaštalai visaip sabotažavo ir dar tebesabotažuoja jų prakilnų darbą.

"Pasižiūrėkime į San Francisco konferencijos darbus ir pamatysime, kad vergijos apaštalai yra didžiausi tos konferencijos darbų trukdytojai, visokios pažangos ir progreso stabdytojai."

LIŪDNA SUKAKTIS

Birželio 15-tą suėjo penki metai nuo raudonosios armijos įsiveržimo į Lietuvą. Nuo tos dienos prasidėjo lietuvių tautos kančios, kurios po šiai dienai dar nesibaigia. Sąryšy su ta liūdna sukakčia, savaitraštis "Amerika" rašo:

"Šiandien esame liudininkai neregėtos ligšiol neteisybės: kai nacių užpultoms tautoms atitaisomos skriaudos ir grąžinama laisvė, Kremliaus aukų niekas neužtaria ir vengia apie jų laisvę kalbėti.

"Štai ko pasiekė šios žemės didžiųjų veidmainystė!

"Lietuva buvo lygiai tokios pat agresijos auka, kaip Olandija, Graikija ar Norvegija.

"Tai gali pamiršti visoki maskvinės propagandos pamėgdžiotojai, bet to nepamirš istorija ir lietuvių tauta.

"Istorijos lapuose yra pažymėta, kaip Rusija pasirašė sutartis, žadėdama gerbti Lietuvos nepriklausomybę.

"Istorija gali pakartoti Molotovo tos pat prasmės žodžius, pasakytus vos keliais mėnesiais prieš Lietuvos užpuolimą 1940 metų birželio 15 dieną. Buvo tai šalta, kruvina agresija, žudanti nekaltų tautų laisvę ir kultūrą.

"Vargiai rasime šalį, kuri šiame kare būtų tiek nukentėjusi ir tiek aukų padėjus dėl laisvės, kaip mūsų tėvų brangioji žemė.

"Jos vaikus persekiojo ir rusai ir vokiečiai.

"Karo audros ir laisvės kovos geriausių sūnų ir dukterų gyvybes atėmė, ištrėmiman juos nubloškė ir išsklaidė po svetimus kraštus.

"Kai kiti grįžta namo, sugniužus nacių tironijai, kodėl lietuvis negali grįžti į savo tėvynę, kuri būtų laisva ir nepriklausoma, kurioje šeiminingas būtų lietuvis, o ne rusas?

"Tokie dalykai rodo, kad dar ne visos skriaudos atitaisytos, kad šioj žemėj dar yra daug neteisybės, daug žmonių nekaltai kenčia, ašaras lieja ir laisvės trokšta.

"Hitleris manė, kad susiėmęs su Stalinu už rankų, galėsiąs valdyti žemės skritulį.

"Matome, kas nūn beliko iš jo grobuoniškų ir kruvinų norų.

"Bet pasaulio valdymo ir pavergimo mintis nežlugo.

"Todėl ir kyla klausimas: ar Europa ir kiti žemės plotai turi tapti kitos tironijos ir diktatūros auka?

"Jei ne, tai Europoj ir visam pasauly turi būti sunaikintos naujos tironijos žygiavimas ir grąžinta laisvės ir teisingumo gadynė.

"Antrosios tironijos pirmoji auka buvo Lietuva. Jai turi būti atiteistos visos jos skriaudos ir atstatytas teisingumas, kuris tegali būti—laisvė ir nepriklausomybė.

GENEROLAS CLARK VALDYS AUSTRIJĄ

Washingtonas.—Birželio 28-tą karo pasekretorius Patterson paskelbė, kad okupacinių U. S. jėgų Austrijoje viršininku paskirtas generolas Mark W. Clark. Italijos kampanijos metu generolas Clark vadovavo 15-tai armijos grupei.

LIETUVOS ATBĖGĖLIAI SKANDINAVIJOJE

Stockholmas (LAIC).—Išlaisvintoje Norvegijoje atsirado keliolika šimtų Lietuvos tremtinių. Daugumoje, tai jaunuoliai, savo laiku vokiečių prievarta sumobilizuoti į garsiąją "Todt" organizaciją (darbo batalijonus).

— *gegužės 12 d.* švedų valdžia paskelbė patvarkymą, draudžiantį Pabaltijo atbėgėliams apsigyventi Stockholme ir jo apylinkėse.

— *Gegužės 10 d.* Stockholme buvo sušauktas masinis *Baltijos studentų mitingas*. Mitinge dalyvavo nemažas skaičius ir švedų visuomenės veikėjų. Mitingas buvo sušauktas vakarų demokratijų karo pergalei paminėti bei priminti trijų Baltijos valstybių teises į nepriklausomą gyvenimą. Atitinkamas kalbas pasakė Estijos Senato pirmininkas Pukk, buv. latvių užsienių reikalų ministeris p. F. Cielins ir lietuvių visuomenės veikėjas—rašytojas I. Šeinius. Priimtos rezoliucijos buvo išsiuntinėtos eilei diplomatinių atstovybių, pirmon eilėn USA ir Britanijos.

Švedijoje gyvenąs žinomas visuomenės veikėjas ir rašytojas—Ignas Jurkūnas Šeinius—pradėjo maršrutinį paskaitų ciklą apie Lietuvą ir Pabaltįjį. Paskaitos aksitomos po visą Švediją. Jas organizavo Švedijos Aukštojo Tautinio Švietimo Sąjunga.

LAIŠKAI IŠ EUROPOS

(Iš mano prisiminimų)

Rašo MATAS MILUKAS

1. Lietuviai Vokietijoje

Apskaičiuojama, kad šio pasaulinio karo metu daugiau, kaip 300,000 lietuvių prievartos, ar susidėjusių aplinkybių dėka atsidūrė už savo tėvynės ribų. (Ištremtieji Rusijon šin skaičiun neįeina). Artėjančio fronto netikėtai išstumti iš savo namų, be jokios tvarkos, be iš anksto numatyto plano jie, kaip Grigo bitės, išsisklaidė po "Didžiojo Reicho" plotus, apsistodami ten, kur surado sau pastogę pasislėpti nuo rudens darganų, arba iš kur neturėjo galimybės toliau keliauti. Kai kur jie surado gana gausingus būrius Lietuvos jaunimo, jau anksčiau nacių čia atgabento vergijon. Bet dabar tie vergai buvo laimingesni, palyginus juos su pabėgėliais, nes turėjo šiokį tokį maistą ir, svarbiausia, kur prisiglausti. Bet daugiausia pabėgėlių buvo apsistoję Reicho didmiesčiuose, arčiau rytų sienos.

Rusų frontui veržiantis Vokietijos gilumon, mūsų pabėgėliai buvo išjudinti iš apsistojimo vietų ir turėjo traukti dar toliau į vakarus. Iš šiaurinės Vokietijos jie pasuko daugiausia Danijos kryptimi, į derlingas Baltijos pajūrio provincijas, o iš pietinės—išsisklaidė po Bavariją arba siauru Inn upės slėniu, slinko Šveicarijos link, kelyje užkliūdami gausiuose Tyrolio miesteliuose. Žodžiu, kiekvienas nešdinosi ten, kur jam išrodė bus patogiausia sulaukti įkirėjusio karo pabaigos.

Atvykęs Tyrolio sostinėn, Innsbruck'an, pereitų metų pabaigoje, radau šioje apylinkėje apsistojusių apie 120 lietuvių. Vėliau jų skaičius pašoko iki 150. Karui baigiantis daug lietuvių iš čia išvyko, kuomet pajuto, jog paskutinysis Mirties Šokio aktas ruošiamasi suvaidinti Alpių kalnuose, bet daug daugiau pribuvo bėgančių iš Vienos, taip, kad šiuo metu čia priskaitoma apie 200 žmonių.

Organizacijos

Jokių organizacijų tremtiniams ir pabėgėliams Vokietijoje nebuvo leista. Tik vėliau, kai kurios tautos gavo teisę turėti informacinio pobūdžio komitetus. Lietuvių Centralinis Komitetas buvo Berlyne, generalinis skyrius buvusios Austrijos teritorijoj—Vienoje ir antraeiliai skyriai—mažesniuose miestuose, kur tik buvo didesnis lietuvių skaičius.

Mūsų išeivijos masėse bent dalis tų komitetų didelių populiarumu nesinaudojo, nes neturėjo galimybės pabėgėliams teikti reikalaujamų informacijų. Kitus jie atšaldė nuo savęs tuomi, kad nebuvo visuomenės renkami, bet atskiro veikėjų būrelio sudaryti. Mat, nors per metų eilę pratinami, dar ne visi spėjo susigyventi su santvarka, kuri neleidžia patiems išsirinkti savo valios reiškėjus, bet juos paskiria. Bet daugiausia nusiskundimų girdėta pačių centrų, kam jis neduodąs atsakymo į eilę laiškų. O jaunimas šnairavo į centrą, kam jame figuruoja žinomasis jų ėdikas iš okupacijos laikų Lietuvoje. Kitų gi nuomone tas asmuo, kaip klusnus nacių pakalikas, tuo metu komitetui buvo reikalingas.

Innsbruck'o lietuvių pabėgėlių komitetas buvo išrinktas šių metų pradžioje, taigi jam nebuvo laiko visuomenės veikloje daug pasireikšti. Suruošęs Vasario 16 d. minėjimą, komitetas iširo, nes, frontui artėjant, dauguma valdybos narių išvažinėjo. Dabar, karui pasibaigus, turėme naują komitetą, kurin įeina kun. Gurečkas, rimtas visuomeninkas ir žinomas labdarybės dirvoje darbuotojas iš Vienos. Bet jo veikimas irgi problematiškas, nes leidžiama veikti tik tiems komitetams, kurie grynai rūpinasi pabėgėlių grąžinimu tėvynėn.

Lietuvių Šelpimo Reikalai

Karo pabėgėliai visuomet buvo, yra ir bus pašalpos reikalingi. Pas mus, jei ne visais, tai bent dalimi pabėgėlių tenka susirūpinti. Laikui bėgant šelptinų asmenų skaičius nemažės, bet dar augs. Pradžioje ta pašalpa galėtų apsiriboti vien maistu, nes visi bent palaikius rūbus turi. Basų ir pusplikių nematyti. Pinigais šelpimas nepatartinas, nes pinigai čia mažai reikšmės turi. Nebent juos skaityti dešimtimis ar šimtais tūkstančių. Tuomet už pasakiškas kainas juodoje biržoje visko gausi.

Girdėjome, jog duosnūs amerikiečiai žada mūsų pabėgėlius paremti. Kiti net drįsta tvirtinti, jog ta parama jau kelyje, arba sukrauta kur neutraliame krašte, tik laukiama kompetingų organizacijų, kurios ant savo pečių pasiimtų keblią paskirstymo naštą.

Taigi pabėgėliai laukia užjūrio brolių tiesiamos jiems rankos, bet dar labiau laukia tos dienos, kada tiesioginiai galės su jais pasikeisti laiškais ir pasiguosti.

2. Oi, Bulvės, Bulvės . . .

Tuo metu, kai tik stebūklu mes išlikome gyvi, karo audros nenušluoti nuo žemės paviršiaus, rašyti apie tokį prozaiškiausį daiktą, kaip bulvė, jums, tur būt, išrodys daugiau, negu juokinga. Bet iš tikrųjų taip nėra. Tik turėkite kantrybės pasiskaityti iki galai ir, užtikrinu, savo nuomonę jūs pakeisite, įsitikinę, jog daugelis mūsų iki šiol dar pavelka išdžiūvusius savo kaulus tik bulvės dėka. Kas su ja nesiskaitė ir ją boikotavo, senai jau ilsisi po žemele.

Jau karo pradžioje vokiečiai daug rašė spaudoje apie bulvės reikšmę pasaulinių sukrėtimų metu. Didžiuliais straipsniais jie piešė bulvės svarbų vaidmenį žmonijos maitinimo klausime ir istorijos faktais nurodinėjo, kada ir koks karas buvo laimėtas tik jai padedant. O kadangi jie buvo užsispyrę šį karą laimėti, tai ir ragino mus kuo daugiausia bulvių sodinti.

Kiek pamenu, amerikiečiai bulvei ne labai simpatizuoja, nors atvirai ją, kaip iš jų krašto kilusį augalą, boikotuoti nedrįsta. Mes, Lietuvoje gyvenusieji, didelės pagarbos bulvei irgi neteikdavome. Pirmąją vietą ant savo stalų užleisdami įvairiems kepsniams, kumpiams ir lietuviškoms dešroms, tą vargšų maitintoją dažnai nustumdavome į patį stalo galą.

Todėl į vokiečių propogandą tinkamiau įvertinti bulvę mažai tekreipėme dėmesio ir jų raginimus leidome pro ausis. Bet kai raginimas virto griežtu įsakymu, net grąsinimu baudomis, turėjome jam nusileisti ir bulvėmis apsodinome ne tik tuščius, nesėjamus miesto sklypus ir skvėrus, gausiai jų prikaišiojome patvoriais ir darželiuose vietoje gėlių, bet galiau ir šaligatvius ja padabinome.

Nors, bulves sodindami, dėl to "žiauraus" įsakymo raukėmės ir tyliai, kad niekas neišgirstų, nusikeikdavome, sulaukę mielo rudenėlio savo nusistatymą visu šimtu nuošimčių pakeitėme, ir, net gėda prisipažinti, pakeitėme niekeno neverčiami, savo laisvu noru.

Kai žmogus esi verčiamas gerbti tai, ko nekenti, gali protestuoti, ar net atsikeršyti, bet jei dėl susidėjusių aplinkybių savo noru turi nusilenkti žemiau nulio, kaip šuo, muilą prarijęs, ir, neturėdamas ant ko tulžies išlieti, desperatiškai šauki:

— Skaudi likimo ironija!

(Bus daugiau)

U. S. A. VĖLIAVA, HIMNAS IR VALSTYBĖS ANTSPAUDA

Amerikos garbingoji vėliava—visupirma išreiškia tikrą Amerikos dvasią;
Jos nedalumą, nesuardomą visos tautos vienybę, ištikimybę, galybę, pajėgą
Ir lygybę; ji skelbia tikrą demokratiją ir sulig įstatymo lygias teises,
Pliečiui kiekvienam; ji suteikia kalbos, tikėjimo, liuosas nuo baimės ir skurdo laisves.

Tačiau ši žvaigždėtoji, kokią matome šiandien išdidžiai plevesuojant,
Ne taip jau lengvai ir išsyk atsirado bei pasidarė savaime:
Ji išsivystė iš Didžiosios Britanijos šv. Andriejaus ir šv. Jurgio kryžių
Vėliavų, kurias čia atsinešė 1607 m. pirmieji ateiviai, ji iškentėjo daug nelaimių, skausmų, karų.

Laikui bėgant Amerikos kolonistai turėjo net 14 skirtingų vėliavų
Įvairios reikšmės, spalvos, išvaizdos, bet pirmajam USA prezid. J. Vašingtonui
Reikalaujant, visos šalies Kongresas Philadelphijoj, Pa., birželio 14 d. 1777 m. priėmė
Nuolatinę vėliavą—iš 13 žvaigždžių ir 13 raudonai baltų ruožų—Betsy Ross padarytą.

Didėjant USA valstijų sąjungai, daugėjo ir žvaigždės gražioje
Vėliavoje ir todėl nuo vasario 14 d. 1912 metų, joje jau randasi
48 žvaigždės, kiekvienai valstijai po vieną atskirai . . . ir šios
Garbingai galingos vėliavos teritorijos plotuose saulė niekad nenusileidžia.

Šiandieną jinai plevėsuoja laisvai-išdidžiai plačiose žemės, orų, vandenynų
Amerikos valstybės ribose ir skelbia žmonijai tikrąją laisvę,
Prakilnią demokratiją ir yra tikru pavyzdžiu pasauliui plačiam . . .
Jos pagerbimui prezid. W. Wilsonas geg. 30 d. 1916 m. įvedė "Vėliavos Dieną" kasmet birž. 14 d.

Sykiu su šia garbinga vėliava, Dėdės Samo laimingąją šalį
Dabina taipgi ir Tautos Himnas "O say, can you see . . ." štai pažvelgk,
Ar matai . . . , kuris yra parašytas karo belaisvio Francis Sc. Key laike žiaurių
Amerikos prieš Angliją kautynių rugs. 14 d. 1814 m. prie Fort McHenry, netoli Baltimorės, Md.

Prie šių dviejų garbingų demokratijos tikrųjų gairių,
Reikia dar pridėti ir trečiąją—didžiąją valstybės antspaudą-ženklą,
Kuriuomi yra Sparnuotasis Aras, laikąs snape kaspiną su užrašu:
"E pluribus unum"—iš daugelio viena, arba tauta iš daugelio valstijų sujungta.

Viršuj jo galvos randasi apvali aureolė su 13 žvaigždžių pirmųjų valstijų,
Krūtinę jo puošia dabartinė Amerikos vėliava, kojų naguose gi—
Alyvų šakelės—bičiuliams, draugams, ir vilyčios—priešams, ženklai . . .
Tai ir yra nuo 1776 m. oficiali valstybės antspauda įstaigose, dokumentuose ir $1 pinigiuose.

Šiandieną garbingai ir triumfaliai apvaikštant Nepriklausomybės 169 šventę,
Kurios pradžia siekia liepos 4 d., 1776 m.,—visi mes, sykiu su ateiviais iš 355 tautų,
Savo sielose, mintyse, širdyse, kalbose ir darbuose prakilniai pagerbkime
Garbingą Žvaigždėtąją, Tautos Himną ir valstybės širdį—Antspaudą.

Sykiu ir Laisvės Stovylą, bei Laisvės Varpą ir tikrąją demokratijos dvasią,
Visų kurių globoje gyvename laimingiausia, saugiausia
Pasaulyje visame . . . Tat, te gyvuoja šauniai garbingoji Dėdės Samo šalis
Per amžius ilgus ir josios prakilni dvasia teapšviečia visus pasaulio tamsius, pavergtuosius kampus!!!

Nykštukų Miliūnas (Kun. S. J. Vembra)

Liepos 4 d., 1945 m.,
Athol, Mass.

PETRAS RIMKŪNAS

nt Prakaituotos Žemės

(Tęsinys)

— Jei nori, eik,—pratarė supykęs Mykolas,— man ir čia gerai.—Jis, sukirtęs dešrą, išsitiesė t lapų krūvelės ir bežiūrint užmigo. Kai anksti ą gnaibydamas rudens šaltis jį pabudino, paju- prie veido šilimą. Kietu miegu miegojo ant susiraičiusi Morta. Jos veidas lietė Mykolo, s pašoko ir purtydamas užsimiegojusią mer- tę suriko:

— Jau pusiauryčiai, o tu, kaip niekur nieko, vis r drybsai!

Drebulys landžiojo jos kaulais, purtė ir vieną itą daužė sultingąsias lūpas. Ne, ji kol gyva, niegos daugiau laukuose.

Mortai vakarykštė diena buvo tokia tolima ima. Ji galvojo ją tik sapnavusi. Bet kai atsi- nė molinį ir paprastą puoduką, vėl mintys grįžo tolimą ir degančią praeitį. Ji nulenkta ir min- perpildyta galva ėjo per Pleišaties girią ir ūrėjo, kaip liaunėi po jos kojomis lankstėsi su- sios samanos, negarsiai tratėjo užmintos pa- o šakutės ir biro nuo žolės didžiuliais lašais busi rasa. Pleišatis staugė nesuprantama ir dna daina. Galingų medžių lapai biro nuo kiek- no vėjo sudūkimo. Ir jai liūdna darėsi. Be tos, be namų. Nei tėvams pasirodyti, nei grįžti l pas Ušvilas. Tėvas bars, nervinsis, nors ji žers jam žvilgančių pinigų saują. Morta girdi, jos tėvas, krapštydamas žilą ir suveltą barzdą. s:

— Visai pasileido! Negalėjo bebaigt net tų ų metelių . . .

žino, kad senas tėvas nesupras, nors ir kaž- au palankiai išaiškins molinio puoduko ne- Arba vėl Užvilos? Bernai netvers juoku, ndytų ten grįžti. Jie bėgios ir terkš pa- ais:

Merga, iš pykčio pamėlynavusi, išdulkino, ar, uodegą nuleidusi, prašosi priimama. Aš, mas Ušvilų vietoje, jai kulnu į užpakalį: te- a nosį, jei taip norėjo!

gasis Mykolas nė nesuprato Mortos kančios. linguodamas žergė sieksninius žingsnius ir piniavo, lyg pasamdytas. Mykolo plonos lū- išraitė įvairiausias melodijas, linksmas ir liūd- kokios tam kartui užėjo ant seilės. Jo švilpe- aišėsi su Pleišaties šniokštimu ir sykiu siūb- šio ankstyvo rytmečio vėjuje. Mortai dar niau, klausantis to nerūpestingo berno, kaip alvojo, ir šėlstančio vėjo dūkimo.

— Gaila, kad dar ūkio neturiu. Galėčiau tave amdyti. Kaip atrodo, dirbti pajėgi. Nors šie durstyti pirštai minkštesniam darbeliui netik- bet ravėti, liuobtis, rugius rišti, karves milži- puikiai sugebėtum. Kur dabar ruošies mergau-

— Kur akys nuvės ir kojos nuneš.

— Galėtume ir kartu pas ūkininką pristoti. rs menka garbė būtų prisipažinti, kad esame istami, bet gailestinga širdis neleistų išsiginti.

— Aš taip pat ne perdaug didžiuojuosi su- i į pažintį. Tik kvailas negalvotų mane turint iausią skonį. Apie save, matyt, esi vidutinės omonės, o man panašus į medį aukštyn šakni- s, ir tiek.

Ilgasis Mykolas rauktelėjo.

— Toji statinaitė Morta—tikras kazokas,—gal- o.

— Moterims netinka prieštaraut,—mokė jis jau iai.—Jei ką nori sakyti, pagalvok apie tą mo- puoduką. Na, matai, jau kramtai lūpas.

Baigėsi Pleišatis. Priešaky išsitiesė vasarojie- mis gelvuojančios lygumos. Ir toli jos slinko, kito Pleišaties vingio. Nebetoli balavo pasi- nčio ūkininko trobėsiai.

— Užsuksime čia?—klausė Mykolas.

Galime.

čiemą įvažiuojamą tiltą taisė nubalęs senukas.

— Ir džiovinies čia, seni, prie tokio sunkaus beiio, — užkalbino Mykolas. — Geriau parody- n, kur šeimininkas miega.

— Tai aš pats būsiu. Jei kuo galiu patarnauti.

— Toks čia patarnavimas. Jei turi darbo—mūsų nkos įgudusios. Aš sugebu kiekvieną ūkinį sun- mą, o jos pirštai pratę prie tešmeningų karvių, vių kasimo ir sriubą ne bet kas tokią skanią irs. Juk matai, šeimininke, mūsų muskulus: be- k baltinius dreskia. Kur tik pristojame, to ūky- javas dvigubas varpas ima megzti. Ir tai kal- dar paplonydamas.

— Matau, matau,—nubraukęs rankove prakai- , prasišiepė šeimininkas:—jūs daug galite, nors yvą rudenį petingi darbininkai nesibasto dar- ieškodami. Kita vertus—kam man jūs. Javai ėpti, bernai vasarojienas pradėjo arti. Nebent griovius pavalytum, o tai moteriai ir mėne- galvodamas neišpeščiau mano ūkyje knebę-

— Ar nesakiau, kad reikalingi darbininkai! iu—visur grioviai užakę, pelkynai telkšo. Pa- i, diedai, į pavasarį be mano jėgos. O šiai riškei darbo surasime. Drabužių skalbimas, —ką čia ir kalbėti. Paties žmonelė persi- iena bedirbdama.

Jos nebeturiu, vaike,—surimtėjęs tarė ūki-

kiek gi užšauksite?

, čia umulkinsimės, tėve: man keturias, dešimt į mėnesį. Šiandien parsiduodame pigiau grybų, ir tik tau tokios nuolaidos, kitiems užpleščiau dievai žino ką. Juk matai mūsų pūslėras rankas! Vadinasi, darbui tinkamiausios. Be to, nedaug ir tesuvalgome: vienu meitėliu išnitinsi iki pat pavasario daigų. Apie savę dar pasisakyčiau, kad armonika griežiu kaip dievas. Ilgaisiais rudens vakarais linksma bus visiems draugėje. O kur kastuvai suslėpti, kad jų nė dairydamasis nematau?

— Palauk, palauk, dar nesulygome. Tau duosiu trisdešimt, o jai dvidešimties užteks. Blogi metai, visur kalba apie karą. Ką gali žinoti, kad tie iškuopti grioviai tik priešo apkasais virs. Moteriai drabužių turiu, amžiną atilsį žmona paliko, o tau reikės savuosius plėšti. Ir apavo neduosiu.

— Už veršį turguje dabar daugiau moka, negu tu nori duoti už vyrą. Bet kur mūsų nepalieka. Tegu šį mėnesį bus taip. Bet kai pamatysi mūsų darbą, kitą pats padvigubinsi. O ko tu tyli, kaip baslys, juk girdi, kad tave perka už dvidešimt?—kreipėsi pyktelėjęs ilgasis Mykolas į Mortą, kai šioji storuoju kojos pirštu susimąsčiusi minkė patižusią žemę.

— Man vis viena. Jei tu sutinki, nesiginčiu nė aš.

Taip jie pas šį pirmąjį už Pleišaties ūkininką sulygo visą mėnesį sunkiai dirbti, nedaug valgyti ir dar mažiau miegoti; plėšti savą apavą ir porą kartų per dieną užsmelkti pypkę. Kai viskas smulkiai buvo aptartą, bernui parodė plačiamenčius kastuvus, o mergiotei—susisukusių bulvienojų lauką. Tada ilgasis Mykolas Balanda, jausdamasis kaip savuose namuose, šeimininkui patarė:

— Padorus ūkininkas, nusamdęs padorų berną ir mergą, pakviečia juos prie stalo ir sako: "Jūsų pilvai raukšlėjasi nuo tolimo kelio ir jūsų gomuriai išdžiūvęs nuo rudens vėjo." Taip sakant, ne pro šalį būtų ir mums kiek perkandus ar putojančiu alučiu aplaistčius šią šventą ir mūsų žodžiais surašytą sutartį.

Ir kirto jie šį drėgną rudens rytą. Duonos kąsniai grebėstgaliais lindo į vidurius, o putojanti miežių ir apynių sunka reikšmingu svoriu sunkėsi į galvą.

— Kai valgyt, tai valgyt, kai dirbt, tai dirbt,—pasakė ilgasis Mykolas ir nuėjo prie plačiųjų kastuvų.

Dirbo jie, kaip sau. Bežiūrint ūkininko laukuose išsitiesė daugybė tiesiabrėžių griovių, vis Mykolo muskulo išverstų, slėsnesnėse vietose priduburiavo kūdrų, žvilgančių rudens saulės atkaitoje. Ūkininko sodybą apjuosė kvepiančių alksninių žiobrelių tvora, ir trobėsių stogus ilgasis Mykolas nuklojo šiemetinių kūlių dangtimi ar sulopė tuos, kur samanos buvo pragraužusios iki pat gegnių, išmirkusių rudens vandeny. Morta savu ruožtu didžiulius rūsius užvertė bulvių, viena aptampydavo pritvinkusias karves, ir niekas be jos nedėjo lopo ant nusidėvėjusio drabužio. Vakarais Mykolas tašydavo vežėčioms ašis, kėdžių pridirbo, o Morta megzdavo, adydavo ar kitokį darbelį savo bukuose pirštuose laikė. Mykolas subatvakariais užplėšdavo kai kada kvatojančią ripuojančią armoniką. Ir taip slinko dienos, vis ūkininko namuose kraudamos gėrybes, nesigailėdamos sunkaus darbo ir šalty ištrėkšdamos prakaitą.

(Bus daugiau)

SUKILĖLIAMS

Jūs kritote kniūpsti ir kaip pakliuvo,
Gimtinės žemę kūnais dengdami—
Tai įsikūnijo šventa lietuvio
Svajonė, amžių amžiais nerami.

Ir jūsų kraujas sunkėsi į įsčių,
Išleidusį gyveniman, kurs, gal
Gailėdamas kaip motina jaunysčių,
Šiandieną jus pasišaukė atgal.

Pasišaukė milžinkapiais dabintis,
Pasididžiuot jaunyste ir svaja
Prieš tą, kursai panoro prirakinti
Siaubingame vergijos rūsyje.

Tebūnie tad lengva jums ta žemelė,
Tebūnie amžių miegas jums saldus—
Mums ateitin nutiesusieji kelią,
Išrašiusieji amžinus vardus . . .

Neverkit, motinos, kapus apstoję
Neliekit ašarų gailių nūnai—
Tėvynei mūsų auštantį rytoją
Atskleidusieji miega jūs sūnai!

Kiekvieną kart, kada branglai tėvynei
Nelaimės sopuliai širdy sugels,
Jie iš visų plačiųjų kapinynų
Visi kaip vienas žygiui prisikels.

Pakils ir eis, lyg vandenys ištvinę,
Ir sems ir griaus jie visa prieš save . . .
Sukils kapai—nesuskaitytos minios—
Visa didžiųjų žygių Lietuva.

J. Aistis

SPRINGFIELD, MASS., VYSKUPIJOS DEIMANTINIS JUBILIEJUS

1870-1945 m.

(Tęsinys)

5. Išsimėtę Lietuviai

Be minėtų šios vyskupijos 4 parapijų, daug mūsų tautiečių yra apsigyvenę ir kituose miestuose, bei miesteliuose, pav. Springfield, Holyoke, Easthampton, Northampton, Amherst, Sunderland, Florence, Pittsfield, Greenfield, Clinton, Gardner, Fitchburg ir kitur. Daugelis jų yra išsiskirstę po nedidelius ūkius-farmas. Taigi tų visų "išsimėčiusių lietuvių" priskaitoma apie 5,000 žmonių. Dvasinius jų reikalus—prieš Kalėdas ir Velykas—aprūpina lietuviai kunigai iš Athol'io ir Westfield'o.

Lietuvių Dvasiškija ir Inteligentija

Pažvelgus į netolimos praeities dar nepageltusius istorijos lapus, aiškiai matome, kad palyginus neilgu laikotarpiu Springfield'o vyskupijos lietuviai visuomenei davė gana daug prakilnios dvasiškijos ir inteligentijos iš Lietuvos atvykusių, ar jau čiagimių tarpo. Šį gana gausingą inteligentijos būrį galima suruošiuoti į tris skyrius: kunigus, vienuolius-es ir profesijonalus.

Šioje vyskupijoje yra įsišventinę šie lietuviai kunigai: kun. Jonas J. Jakaitis—1909 m., kun. Konst. A. Vasys—1913 m., kun. Aug. Petraitis—1915 m., kun. a. a. Julius Čaplikas—1916 m., kun. a. a. Longinas Kavaliauskas—1919 m., kun. Stan. J. Vembrė—1927 m., kun. Jonas J. Bakanas—1930 m., kun. P. Padvaiskas iš Lawrence, Mass—1939 m., kun. Jonas C. Jutkevičius—1940 m., kun. Bronius Mažukna—1942 m., kun. Mykolas F. Tamulevičius—1943 m., ir kun. Alfonsas A. Volungis—sausio 13 d. 1945 m.

Be minėtų 12 diecezinių kunigų, yra dar keletas, kurie yra kilę iš šios vyskupijos, tačiau susidėjus įvairioms gyvenimo aplinkybėms darbuojasi kitur: kun. Pr. Aukštikalnis iš Pittsfieldo—Tėvų Jėzuitų vienuolyne; kun. Kazimieras C. Jankus iš Worcester'io—Boston'o vyskupijoj; kun. Juozas C. Petrauskas iš Gardner'io—Boston'o vyskupijoj; kun. Jurgis J. Naudžius iš Westfield'o—Fort Wayne vyskupijoj, dabar USA armijos kapelionas, ir kun. Jurgis A. Andriuška iš Worcester'io—Scranton'o vyskupijoje.

Tėvai Marijonai

Labai džiugu čia prisiminti, kad įsikūrus atskirai nuo Lietuvos provincijos gerb. Tėvams Marijonams Amerikoje liepos 13 d. 1913 m. ir atidarius naujokyną 1924 m. Chicago, Ill., tuojau atsirado daug pašaukimų į vienuolyninį luomą. Daug jaunesniųjų šio lietuviams garbingo vienuolyno kunigų yra kilę iš Springfield'o vyskupijos, ypač Worcester'io miesto. Ir taip—kun. Adomas C. Markūnas, dabartinis Marianapolio kolegijos viršininkas, įšventintas 1932 m., kun. Adomas Ješkevičius—1932 m., kun. dr. Vincentas F. Andriuška—1936 m., kun. Antanas A. Mažukna—1940 m., kun. Juozas Augūnas—1943 m., kun. Vincentas Parulis—1944 m., ir kun. Valentinas A. Atkočius—gegužės 20 d. 1945 m. Daug jaunesnių būsimųjų dvasios vadų randasi dar Tėvų Marijonų naujokyne ir seminarijoje Hinsdale, Illinois.

Seselės Kazimierietės

Gerajai Dievo Apvaizdai rūpestingai tvarkant, rugpiūčio mėn. 29-30 d. 1907 m. įsteigta tikra lietuvių visuomenės Amerikoj pažiba, garbingas Šv. Kazimiero Karalaičio seserų vienuolynas Mount Carmel'y, Pa. Tuojau pradėjo rastis prakilnių asmenybių, kurios, siekiant aukštesnių gyvenime idealų, stojo į grynai lietuviškos dvasios ir kultūros seselių kazimieriečių dvasinius pulkus. Todėl ir šiandieną po 38 metų sekmingo gyvavimo jame jau randasi 381 profesių seselių, 14 naujokių ir 10 kandidačių. Iš šio skaistaus Kristaus karžygių ir Šv. Kazimiero dvasinio darželio brangių gėlelių—garbingų dukterų, net 37 seselės yra iš Springfield'o, Mass., vyskupijos! Iš Šv. Kazimiero parapijos Worcester, Mass.—35 seselės, kurių pirmoji, sesuo M. Germana—įstojo 1913 m. ir paskutinioji—sesuo M. Bernalda—1940 m. Čia daugiausia įtakos turėjo joms paskatinti ir garbingą pašaukimo kelią nurodyti kun. J. J. Jakaitis, kun. K. A. Vasys ir kun. Aug. Petraitis.

Iš Athol'io Šv. Pranciškaus parapijos—tik viena, būtent, sesuo M. Zita—1916 m. Iš Aušros Vartų parapijos, So. Worcester, Mass., irgi viena—sesuo M. Povila—1940 m., o iš Šv. Kazimiero parapijos Westfield, Mass.—iki šiol dar nei vienos. Duok, Dieve, kad netolimoje ateityje dar daugiau skaisčiaširdžių lietuvaičių padidintų Šv. Kazimiero Lietuvos Karalaičio dvasinius kariuomenės pulkus šiame visai lietuvių tautai reikšmingame ir pasididžiavimo vertame vienuolyne!

Kituose Lietuvių Vienuolynuose

Labai gaila pasakyti, kad kituose 3-se seserų lietuvaičių vienuolynuose: Šv. Pranciškaus—Pittsburgh, Pa., Jėzaus Nukryžiuotojo—Elmhurst, Pa., ir Šv. Panelės Marijos Nekalto Prasidėjimo, arba Vargdienių seserų—Putnam-Thompson, Conn.—iki šiandien dar nesiranda nei vienos lietuvaitės seselės iš Springfield'o vyskupijos.

Tačiau reikia tikėtis, kad laimingesnė ateitis gausiai atsilygins lėtažingsnei praeičiai ir kad šie garbingi lietuviškos dvasios, kultūros, meno ir savęs tobulinimo vienuolynai neužilgo pasipuoš ir iš mūsų vyskupijos auksaširdėmis lietuvaitėmis-seselėmis!

Lietuviai Profesijonalai

Gražusis lietuvių išeivijos žiedas ir papuošalas—yra mūsų inteligentai - profesijonalai, kurie užima gana aukštas vietas valdžioje, ar savo profesijoje ir kurie yra giliai gerbiami visų kitataučių. Jų tarpe visuomenei žinomesni yra: gydytojai—dr. F. Vaikšnoras, dr. P. Lankininkas, dr. P. Karpavičius, dr. P. Stonis, dr. A. Kudarauskas; advokatai—A. Milleris, K. Tamulionis, Pr. Baublys, K. Akstinas, J. Ginkus, Juz. Rauktytė-Daužvardienė, St. Vaitkevičiūtė, Val. Jakimavičiūtė; dantistai—Ant. Andriliūnas, P. Karpavičius, R. Dūdis; mokytojai—K. Paulliukonis, J. Kundrotas; poetas—Padangės Aras ir garsi Metropolitan operos dainininkė, lietuvių tautos pasididžiavimas—Apol. Stoškiūtė.

Be viršminėtų asmenų yra dar ir daugiau kitų, kuriais tikrai galima pasididžiuoti visų kitataučių tarpe. Iškilus šiam baisiam II pasauliniam karui, beveik visa mūsų tautos skaisčioji jaunuomenė tapo pašaukta į frontą—oro, sauszemio ir vandenynų sritis. Daug iš jų šiandien yra įžymūs karininkai, lakūnai, atsižymėjusios slaugės ir moterų batalijonų pažibos, pav. WACS majorė panelė Albina Šimkiūtė.

Tik gaila, labai gaila, kad ne visi lietuviai-tės išlaiko tikrąją lietuvybės liniją, kai kurie taip nukrypsta, kad net viešai gėdinasi savo lietuviškos kilmės, pavardžių. Gaila!

(Bus daugiau)

AUKA A. L. TARYBAI

New York (LAIC).—ALRKF 33 skyrius, Worcester, Mass., prisiuntė per kun. K. Vasį, $125, auką Am. Liet. Tarybai.

IŠKILMINGAS SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS UŽDARYMAS

Paskutinė Jungtinių Tautų konferencijos sesija, kuri įvyko birželio 26 dieną, San Francisco mieste, buvo labai iškilminga.

Konferencijų Tikslas

Kaip jau žinome, naujai steigiamai pasaulinei organizacijai buvo suvažiavę 50 tautų delegatų. Jie dirbo per ištisas 9 savaites paruošdami konstituciją. Ši konstitucija oficialiai buvo priimta, kaipo naujos Jungtinių Tautų Organizacijos čarteris.

Tikimasi, kad laikantis šio čarterio, bus išvengiama karų: tos 5 didžiosios tautos—Kinija, Rusija, Anglija, Prancūzija ir Amerika—vadovaus kitoms pasaulio tautoms, su jomis pasitardamos. Tai yra, iškilus nesusipratimams ir ginčams tarpe tautų, tos penkios didžiosios jėgos mėgins surasti priežastį ir pravesti teisingą sprendimą. Jeigu nuspręs, kad keliami ginčai yra nepamatuoti arba tautų gerovei nereikšmingi—pavartos jėgą nuslopinti nesusipratimus.

Dabartinės pasaulinės—Jungtinių Tautų—organizacijos statute ypatingai pabrėžia reikalingumą pakelti ekonominį standartą visoje žmonijoje. Prieita išvados,—jei žmonių būklė bus gera, tai yra, jei bus pakelta ekonominė bei socialinė žmonių gerovė, ir jei principinės žmogaus teisės bei laisvė nebus paminta, tai nebus rimtų priežasčių karams kilti.

Organas, kuris rūpinsis žmonių gerove vadinsis Economic and Social Council. Šiuo atžvilgiu dabartinis čarteris yra geresnis, negu buvęs League of Nations čarteris. Taip pat buvusioj League of Nations organizacijoj nebuvo pajėgos, kuri galėtų suvaldyti agresorius. Dabartinėje Jungtinių Tautų organizacijoj įvesta Security Council organas, kuris susideda iš 11 narių. Kinija, Prancūzija, Rusija, Anglija ir Amerika sudarys pastoviuosius 5 narius. Kiti 6 nariai bus renkami dviem metam iš kitų tautų.

Čarterio Pasirašymas

San Francisco mieste, Veteranų namuose, birželio 26 d., 12-tą valandą dienos metu prasidėjo Jungtinių Tautų Čarterio pasirašymas.

Išviso buvo 153 delegatai, kurie pasirašė po čarteriu. Jie reprezentavo 50 tautų. Pradžioj buvo manyta, kad didžiosios valstybės pasirašys pirma, o kitos—alfabetinėje tvarkoje. Tačiau parašų eilė nebuvo išlaikyta griežtoj alfabetinėj tvarkoj.

Pasirašymo procedūra užtruko virš 7 valandų.

Paskutinės Sesijos Programa

Jau apie 3-čią valandą popiet minia buvo susirinkusi prie Operos Rūmų, kur turėjo įvykti konferencijos užbaigimo aktas. Kariuomenės orkestras grojo lauke. Tokiu būdu žmonėms nepailgo laukti ir stebėti atvažiuojančius didžpenius.

Maždaug 3 valandą ir 30 minučių popiet atidarė susirinkimą. Šią užbaigiamąją konferencijos sesiją pravedė Jungtinių Amerikos Valstybių sekretorius, Edward Stettinius. Visą programą sudarė vienuolika kalbų. Pirmuoju kalbėjo *Amerikos sekretorius Stettinius.*

Jis iškėlė tą faktą, kad nors ir buvo ginčų ir nesutarimų kai kuriuose klausimuose, vienok susitarta ir prieita prie išvados.

Taigi, Stettinius tikisi, kad dabar, įsteigus pasaulinę organizaciją, visus tarptautinius ginčus bus galima išrišti taikiu būdu. Jo paskutinieji žodžiai išreiškia viltį, kad ištesėsime įgyvendinti čarterio išdėstytus punktus. Jis pareiškė: "Lai Visagalis Dievas, nuo šios dienos ir per ateinančius mėnesius bei metus padeda mums išlaikyti tą nepakeičiamą tikslą įgyvendinti" (teisingumą, kuriuo čarteris pamatuotas).

Antruoju buvo iškviestas *kinų delegatas dr. Wellington Koo.* Jis pasakė, kad naujoji pasaulinė organizacija, kooperuodama ir vedama kilniais tikslais, atneš žmonijai taiką ir materialinę gerovę.

Trečiuoju kalbėjo *Rusijos atstovas — ambasadorius Andrei Gromyko.* Jis plačiau panagrinėjo Security Council reikalingumą ir ypač penkių didžiųjų valstybių bendradarbiavimą.

Ketvirtuoju buvo *anglų atstovas Grafas Halifax.* Jis pareiškė: "Mes negalime sakyti, kad mūsų darbai yra tobuli, nei negalime garantuoti taikos. Tačiau sukūrėme čarterį, pagal kurį, jei žmonės norės, bus galima taikos pasiekti."

Prancūzų delegatas Joseph Paul-Boncour įdomiai išsireiškė, pacituodamas rašytojo Pascal žodžius: "Jėga be teisingumo—tai tiranija; teisingumas be jėgos—tai nevykęs pamėgdžiojimas (mockery)."

Vėliau kalbėjo Brazilijos delegatas Pedro L. Velloso, Čekoslovakijos atstovas—Jan Masaryk, Meksikos atstovas—ambasadorius Ezequiel Padilla, Arabijos—kunigaikštis Faisal Ibn Abdul Aziz, ir Pietų Afrikos—maršalas Jan Christian Smuts.

Paskutiniuoju buvo *Amerikos Prezidentas Harry Truman.*

Prezidentas Truman padėkojo visiems delegatams už jų triūsą ir pasidžiaugė, kad vistik konferencija savo tikslo atsiekė, nors daug buvo kalbų, kad toks tautų mišinys negalės susitarti. Jis pabrėžė, kad nežiūrint kokia stipri būtų mūsų pajėga, mes neturime pasinaudoti ta jėga ir daryti ką tik mes norėtume. Niekas—ar tai tauta ar tai tautų grupė—neprivalo tikėtis turįs privilegijų elgtis, kaip nori, ypač jei tie veiksmai žalingi kitai tautai.

Po prezidento kalbos, susirinkimas buvo uždarytas apie 5:30 val. vakare. Užgrojo Amerikos himną ir žmonės pradėjo skirstytis.

B. Skirius

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 337, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-ros kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po sumai Šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSTON, Pa. — 7-tos kuopos susirinkimas bus liepos 15-tą dieną tuoj po sumai bažnytinėj svetainėj.

WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Juozapo parapijos senos mokyklos kambary 1:00 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 15-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Jurgio parapijos salėje, 2 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 16-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Mykolo parapijos mokyklos kambary Nr. 3, 1644 Wabansia Ave. Visi nariai, dalyvaukit ir naujų kandidatų atsiveskit prisirašymui.

NEWARK, N. J.—19-36 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po sumos Šv. Jurgio draugijos salėj, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną pobažnytinėj svetainėj, 10-tą ryto (tuoj po sumai).

MINERSVILLE, Pa. — 24 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 2 val. po pietų Šv. Pranciškaus parapijos mokyklos kambary.

MINERS MILLS, Pa.—25 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną bažnytinėj svetainėj, W. Thomas St., kampas Chandler Ave.

SCRANTON, Pa. — 30-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną paprastoj vietoj tuoj po pamaldų. Visi nariai privalo atsilankyti ir savo duokles užsimokėti.

ANSONIA, Conn.—32-ros kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Antano parapijos bažnytinėj svetainėj tuoj po sumos.

ROSELAND, Ill. — 33-čios kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną po sumai (11 A. M.) Visų Šventų parapijos svetainėj, 10806 S. Wabash Ave., Roseland, Ill.

KINGSTON, Pa. -- 34-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje.

McKEES ROCKS, Pa.—35 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po pamaldų, parapijos salėj.

HOMESTEAD, Pa.—38-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuojau po pamaldų, t. y. 12:30 val. po pietų.

CICERO, Illinois.—48-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 1-mą valandą po pietų, Šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

NEW PHILADELPHIA, Pa.—51 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuojau po sumai parapijos svetainėje.

CURTIS BAY, Md.—58 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 2 val. po pietų pas kuopos raštininką, 1640 Haezl St., Balto, Md.

CHESTER, Pa. — 71-mos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuojau po sumos.

YOUNGSTOWN, Ohio.—63 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po sumos parapijos svetainėje.

BELOIT, Wis. — 76-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 2-rą valandą po pietų.

DuBOIS, Penna. — 78-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Juozapo parapijos svetainėj, tuoj po sumos.

EYNON, Penna. — 80-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną bažnytinėj salėj tuoj po pamaldų.

NORWOOD, Mass.—81-mos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 3:30 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

N. S. PITTSBURGH, Pa.—87 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną V. Jėzaus Dangun Žengimo parapijos svetainėj, tuoj po paskutinių Šv. mišių. Visi nariai prašomi atsilankyti ir naujų narių atsiveskite.

WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Juozapo parapijos mokyklos kamboryje 1 val. po pietų. Visi nariai susirinkite.

EASTON, Penna.—98-čios kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po paskutinių mišių Šv. Mykolo parapijos salėj.

GILBERTON, Pa. — 96-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku. Teikitės visi nariai sueiti.

ROCHESTER, N. Y.—108 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po pirmų mišių Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

BRIDGEVILLE, Pa.—112 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną bažnytinėj svetainėj Bridgeville, Pa.

HARRISBURG, Ill. — 123 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 1 val. po pietų Raštininko bute. Nariai, teikitės dalyvauti.

GARY, Indiana. — 129-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po pamaldų parapijos svetainėj, 15-ta ir Lincoln gatvės.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po sumai Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

WESTVILLE, Ill. — 151 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną parapijos salėje. Nariai, dalyvaukit ir naujų kandidatų ataiveskit.

AURORA, Ill. — 154-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 1-mą valandą po pietų, kp. raštininko bute: 1336 Superior St. Visi nariai teiksitės susirinkti.

NIAGARA FALLS, N. Y.—170 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Jurgio parapijos salėj tuoj po sumos.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėj nuo 12:30 val. po pietų. Visi nariai malonėkite sueiti.

CASTLE SHANON, Pa.—172 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną pirmą valandą po pietų pas rašt. M. A. Adomaitį.

WAUKEGAN, Ill.—177-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną po pamaldų Av. Baltramiejaus parapijos mokyklos kambary.

AKRON, Ohio. — 178-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną bažnytinėj salėj, 1414 E. Ave. tuoj po mišių.

E. SAINT LOUIS, Ill.—179 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parapijos salėj, 15 and Bough Ave., tuoj po sumos.

ALLIANCE, Ohio.—180-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną pas sekr. Domicelę Smith, 1257 South Street.

ELIZABETH, Pa.—197-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Mykolo parapijos bažnytinėj salėj tuojaus po sumai, 1 val. po pietų.

KINGSTON, Pa. — 209 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 2 P. M. pobažnytinėj svetainėj.

REINERTON, Pa. — 220 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 2 val. po pietų pas W. Kasputis, 1112 E. Grand Ave., Tower City, Pa.

THROOP, Pa. — 225-tos kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 1 val po pietų Vinco Gerdžiūno salėj, 208 Boulevard Ave., Throop, Pa.

W. HAZLETON, Pa.—226 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną

NANTICOKE, Pa. — 234 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 1:30 val. po pietų pas kuopos sekretorių K. Kvedaravičių, 809 So. Hanover St., Nanticoke, Pa.

KANSAS CITY, Kansas—236 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Šv. Kazimiero parapijos svetainėj po sumos.

AMSTERDAM, N. Y.—243 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną bažnytinėj salėj tuoj po pamaldų.

SCHENECTADY, N. Y.—245 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po sumos Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

MOUNDSVILLE, W. Va.—249 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 1 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi atsilankykite laiku ir ataiveskite naujų kandidatų.

MINDEN, W. Va. — 251 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną M. Prankauško salėj, Oak Hill, W. Va. Pradžia 1 val. po pietų.

PITTSBURGH, Pa. — 254 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 2 val. po pietų, Ant. Urbanavičiaus name, 3322 Howley St., Pittsburgh.

DETROIT, Mich. — 255 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuojau po sumos Šv. Antano parapijos mokykloje, W. Vernor ir 25th gatvės.

MILWAUKEE, Wis. — 289 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną po pamaldų, bažnytinėj salėj.

SPRINGFIELD, Ill. — 291 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj. Malonėkit visi nariai susirinkti ir kandidatų ataiveskt.

CARBONDALE, Pa.—295 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną Sacred Heart bažnytinėj salėj. Visi atsilankykite.

PHILADELPHIA, Pa. — 301 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną tuoj po pamaldų, 19 Wallace St.

GLASSPORT, Pa. — 306 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 433 Iowa Ave.

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Altoriukas, Tilžės spaudimo, gražinis seluloido viršais, $1.75. Vainikėlis, maža maldų knygelė, mišių maldos su paveikslais, paprastu apdaru, 65c.; Istorija Seno ir Naujo Testamento, 25c.; Mikaldos Pasakojimai Pranašytės, 25c.; Kantri Elena, graži pasaka, 25c.; Gudrus Piemenukas, graži apysaka, 25c.; Eustakijaus Gražus Apsakymas iš Pirmų Amžių Krikščionybės arba Išganymas Šv. Kryžiuje, 128 pusl., 35c.; Sveikata Ligoniams, knygelėje aprašoma vaistiškos žolės, 25c.; Lengvas Būdas Išmokti Angliškos Kalbos, 35c.; Sapnų Knyga, su paveikslais, $1.25; Sapnas Marijos ant Kalno Alyvų, 15c.; Kapitonas Velnias, apysaka, $1.25; Burtininkas ir Burtininkė, 35c.; Naujas Saviszrolas, juokingi skaitymai, su paveikslais, 50c.; Džian Bambos Spyčiai ir Jo Pamokslai, 35c.; Aficieris ir Karsivis, 15c.; Dainų Knyga, apie 107 gražiausių lietuviškų dainų, 75c.; Saulės Ritulis su Visomis Planetomis ir Jų Kelionės, su paveikslais, 40c.; Gyvenimas Stepuko Raudnosio, su paveikslais, 30c.; Stebūklingas Zerkolas, 25c.; Laimė ir Planetos, 25c.; Raganis, gražios pasakos, 35c.; Gėrtuoklių Gadynkos, 15c.; Karvės Nauda ir Sėrių Padarymas, 25c.; Pataršjas Vyrams ir Moterims, kaip apsisaugoti nuo ligų ir kitoki reikalingi pamokinimai, 30 paveikslų, $2.50; Pekla, Kam Ji Reikalinga? su paveikslais, 30c.; Paparčio Žiedas, apysaka (kad paparčio žiedą turėsi, tai viską žinosi), 20c.; Raktas į Gyvenimą, 75c.; Rožančiai, juodi medinukai, po 25c., kukaviniai juodi su stacijų kryželiu, po 50c., toki patys, tik ilgesni ir stambesni, po 75c.

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE

Nervų ir nuo sutukimo po 85c.; Inkstų arbata, varo akmenėlius, 60c.; Kraujo Valytojas, 60c.; Kosulio, Kokliušo ir Dusulio, po 60c.; Vandeninės ir Širdies Ligos, 60c.; Patekymui Vyriškumo, 85c.; Nuo Užsisenėjusio Kataro (hey-fever), 85c.; nuo Cukrinės Ligos (diabetų), 85c.; nuo Pražilimo ir Plaukų, 60c.; Nemalonaus kvapo iš burnos, 85c.; Reumatiškų sausgėlų, 60c.; Palengva Trejankės (stambios), 60c.; nuo surūgusio pilvo (heartburn), 85c.; Pailių arbata arba mostis, po 85c.; nuo lytiškų ir vėžio ligų, $1.25; Mostis, stabdo visokį niežėjimą, rožę (echzema), gydo įplovimus, nudegimus ir tt., $2.25; kamparas—už pakelį 25c.

M. ŽUKAITIS, 332 Dean St., Spencerport, N. Y.

PAREMKITE METINĘ "GARSO" PRAMOGĄ

PIRKITE IR PLATINKITE U. S. KARO BONŲ IR ŽENKLELIŲ IŠLEIDIMO TIKIETUS

Šių metų rugpiūčio 12-tą, Sans Souci parke, Wilkes-Barre, išvažiavime, "Garsas" turės didelį U. S. karo bonų ir ženklelių išleidimą.

Bus išleistos net septynios (7 dovanos), būtent: pirma dovana 50 dolerių vertės U. S. karo bonas; antra dovana—25 dol. vertės U. S. karo bonas; trečia dovana—25 dol. U. S. karo bonas; ketvirta dovana—10 dolerių vertės U. S. karo ženklelių; penkta, šešta ir 7-ta dovanos kiekviena 5 dolerių vertės U. S. karo ženklelių.

Pirkdami karo bonų ir ženklelių tikietus išmėginsite savo giliukį, paremsite savo šalies karo pastangas ir paremsite laikraštį "Garsą".

Kuopų valdybas ir paskirus narius prašome kuo daugiausia tikietų pirkti ir kitiems parduoti. Jei gautų tikietų knygelių pritruktų kreipkitės į "Garso" administraciją—gausite daugiau.

Parduotų tikietų stubsus su pinigais grąžinkite kaip galima greičiau. Vėliausia grąžinimo data rugpiūčio 5 1945.

Dovanos laimėtojams bus išsiųstos be atidėliojimo.

SIMANAS DAUKANTAS

Įžymus lietuvių rašytojas ir istorikas S. Daukantas gimė 1793 m. spalių mėn. 28 d. Kalvių sodžiuje, Lenkimų par., Telšių apskrityje. Gimė vad. "karališkųjų" valstiečių šeimoje. Pradžios mokslą ėjo Kalvarijoje, Dominikonų vienuolyne. Mokytis leido ir juo rūpinosi kun. Lopacinskas. Gimnaziją ir universitetą S. Daukantas lankė Vilniuje. Čia studijavo teisę ir 1824 metais gavo *civ. ir kanonų teisės magistro laipsnį.*

Iš mažens S. Daukantas mėgo istoriją ir, Vilniuje besim kydamas, susipažino su mokslišku istorijos tyrinėjimu. Šiame darbe S. Daukantui ypač daug padėjo Onacevičius. Baigęs Vilniaus universitetą, S. Daukantas išvažiavo į užšienio universitetus. Ypač daug dėmesio skyrė lietuvių tautos istorinės medžiagos rinkimui, todėl daugiausia dirbo Karaliaučiaus archyvuose.

Grįžęs iš užsienio kurį laiką S. Daukantas dirbo Rygoje, general-gubernatoriaus kanceliarijoje, vėliau persikėlė į Petrapilį. Petrapilyje jis dirbo Senate ir tvarkė "Lietuvos metrikas." Arčiau susipažinti su senosios "Lietuvos metrikomis"—buvo vienas iš didžiausių S. Daukanto troškimų, todėl dirbo su visu atsidėjimu.

Archyvuose, blogose darbo sąlygose per dienas dirbdamas S. Daukantas pakenkė savo sveikatai. Jis patsai apie savo sunkią padėtį to meto rašytojui kun. Pabrėžai taip rašė: *"Per 10 metų sėdėdamas archyve, drėgname ir šaltame, po 8 ar 9 valandas beveik nesijudindamas iš vietos ir taip sustingęs nuo drėgno šalčio, jog po to ištisą valandą eidamas negalėdavau atgauti jausmo kojose; iš to gavau ligą, kurios ir gydytojai neatspėjo . . ."*

Ilgą laiką nuolat ligos kankinamas, S. Daukantas tačiau nesiliovė dirbęs, ligi pagaliau dėl sveikatos pablėjimo turėjo nesti dirbęs ir išvažiuoti iš Petrapilio. S. Daukanto uždarbis Petrapilyje buvo labai kuklus, nebebuvo iš ko ir padoriau pragyventi ir gydytis. Metęs tarnybą, gavo mažą (vos 42 rublių metams) pensiją. Tad S. Daukantas, ir taip ligos privargintas, dar įpuolė į neturtą. Tačiau, čia jam ataiuntė kvietimą jo draugas vysk. M. Valančius atvykti į Varnius. Neilgai laukęs S. Daukantas apsigyveno Varniuose.

Pas vyskupą Valančių gyvendamas, S. Daukantas rinko lietuviškas dainas, pasakas ir kitokį folklorą, be to, dirbo istorijos srityje, sekė tos srities naująją literatūrą. Čia gyvendamas tobulino savo "Žemaičių istoriją," kurią buvo parašęs jau 1850 metais.

Su vyskupu Valančiumi S. Daukantas ne visuomet sutikdavo. Dėl nesantaikos, pagaliau, S. Daukantas išsikėlė iš Varnių į Mintaują pas savo draugą dr. Smuglevičių, vėliau gyveno pas kitus savo draugus: Vambutą, kun. Vaišvilą ir kitur. Ilgiausiai S. Daukantas gyveno pas kun. Vaišvilą Papilėje, kur praleido ir paskutiniąsias savo gyvenimo dienas.

Prieš mirdamas S. Daukantas norėjo, kad būtų išsaugoti jo darbai. Juos paliko saugoti savo giminėms. Kitokio gi turto paliko labai maža.

Simano Daukanto dvasinis palikimas yra labai didelis ir svarbus įnašas į mūsų istoriją ir literatūrą. Patsai kilęs iš liaudies, liaudimi daugiausia rūpinosi ir stengėsi ją apšviesti. Šitos liaudies meilės persunkti yra visi jo veikalai.

Simanas Daukantas parašė daug istoriško ir filologiško turinio veikalų. Žymiausi jo veikalai yra šie: 1. *"Budas senowes Lietuvių Kalnienų ir Žemajtiu,"* išleistas Petrapilyje 1845 m. 2. *"Pasakojimas apej Weikalus Lietuwių tautos senowe, kuri trumpai apraszia Simonas Daukantas, Rasztininkas, Pilozopijos Magistras,"* išleista 1850 m. 3. *"Istorije Žemaytiszka,"* 4. *Iustini Historiarum" vertimas.* 5. *"Dajnes Žiamaitiu,"* išleista Petrapilyje. 6) *"Surinkimas lietuviškų priežodžių"* (liko rankraščiuose). 7. *"Lietuviškas žodynas"* nuo A ligi G raidės. 8. *"Lenkiškas žodynas,"* (liko rankr.). 9. *"Abeciela Lietuwiu Kalniemu ir Žemaitiu kalbos,"* išleista Petrapilyje 1842 m. 10. *Naujas liet. kalbos elementorius,* parašytas 1857 m. (liko rankraščiuose). 11. *"Palangos Petris"* (sekant Robinzoną). 12. *"Pamokslas, kaip gires kirsti, sieti ir dijkti,"* 1854 m. (rankraščiuose). 13. *"Instrukcija girininkams"* (rankr.). 14. *"Kajminęs saugtęs arba Policijos įstatymas"* (rankr.). 15. *"Maldos Katalikų"* išleistos 1842 m. (246 pusl.). 16. *"Lietuvos istorija"* ir k.

Daug knygų S. Daukantas išvertė iš vokiečių, lotynų, prancūzų, rusų kalbų. Vertė daugiausia mokslines ir ūkines knygas, kaip štai: *"Tabokų auginimą," "Pamokslą apie sodus," "Ugnies knygelę," "Gaspadorių"* ir kitas.

S. Daukanto raštams daug įtakos turėjo jo vargingas, nearistokratiškas gyvenimas, lenkų blogų darbų nepakentimas, didelė savo tautos meilė ir gyvas sodiečių gyvenimo atjautimas. Tuo metu lietuvių kalba nebuvo dėstoma mokyklose, ja nekalbėjo įstaigose. Trūko vadovėlių. S. Daukantas tam tikslui išleido *"Prasma lotinu kalbos"*—lotynų kalb. gramatiką, vėliau dar išleido lotyniškai *"Šventąją istoriją,"* išvertė iš lotynų kalbos C. Nepos veikalą *"Gyvatę didžiųjų karvaidų" ir k.* Šias knygas išleido, norėdamas kartu su tuo metu visur mėgiama ir dėstoma lotynų kalba, pateikti lietuviškus paaiškinimus bei žemaitiškus žodynėlius. (Tada mokyklų vartojamuose vadovėliuose visi paaiškinimai buvo lenkų kalba).

Savo krašto, savo tautiečių meilė atsispindėjo visuose S. Daukanto veikaluose. Charakteringos ir įdomios jo knygos, ypač *"Būdas"* ir *"Lietuvos istorija."* Pastarąją jis suskirstė į 5 dalis: 1) *lietuviai ir žemaičiai karingi,* 2) *lietuviai pergalinti,* 3) *Lietuvos galybė,* 4) *Lietuva irstanti,* 5) *Lietuvos irimas—tai susidėjimas su Lenkija Liubline.* Istorija ryškiai nušviečia D. L. kunigaikščių: Vytauto, Kęstučio, Algirdo ir kitų mūsų didvyrių žygius ir parodo lietuvių tautos garbingą, skaisčią praeitį.

S. Daukantas norėjo savo gausiais raštais patiekti pasauliui garbingos lietuvių praeities dokumentų. Jis ragino ir kitus rašyti ir į visus svetimtaučių, ypač lenkų, priekaištus atsakyti, nes lenkų esanti jau tokia taktika—niekinti kitus. Lietuvos praeitį, istoriją geriausiai galį žinoti tik lietuviai. Reikią lenkus nutildyti istoriniais dokumentais.

S. Daukanto darbų vienu rašinėliu pilnai neapibudinsime. Jis buvo vienas iš stambiausių Lietuvos istorikų ir rašytojų. Ne vieną lietuvį jo taurus pavyzdys, o ypač raštai paskatino prisidėti prie lietuvybės darbo. Ir patsai vysk. Valančius, sako, S. Daukanto buvęs prikalbintas lietuviškai rašyti. Apie S. Daukantą apietėsi ir kiti to meto lietuviai inteligentai. Tai aiškiai rodo S. Daukanto gausi korespondencija. Jis palaikė glaudžius ryšius su istoriku *Narbutu, Pabrėža, Maigiu, vysk. Valančiumi* ir visa eile kitų dvasiškių ir pasauliečių veikėjų.

Mūsų laikų sąlygomis net sunku suprasti, kokiu būdu S. Daukantas taip blogose ano meto gyvenimo aplinkybėse tiek daug nuveikė. *Jis visuomet bus lietuviams darbštumo pavyzdys.*

S. Daukantas drąsius ir narsius to meto Lietuvos veikėjus vadino "Vytauto kareiviais." Tai buvo jo didžiausias pagyrimas už narsumą ir tėvynės meilę. Iš tiesų, S. Daukantas dėl nuveiktų didelių darbų visuomet bus Lietuvai brangus ir jį mes galime pavadinti "narsiausiu Vytauto kareiviu."

M. Rs.

KUN. JONO BAKŠIO JUBILIEJUS

ROCHESTER, N. Y.—Mūsų parapijoje sekmadienį, birželio 17 dieną, buvo paminėtas kun. Jono Bakšio kunigystės sidabrinis jubiliejus.

Tą dieną bažnyčioje buvo iškilmingos mišios. Jas laikė jubiliatas. Asistavo kun. Aug. Petraitis ir kun. A. Orvydas. Pamokslą sakė prel. J. Ambotas. Bažnyčioje kun. J. Bakšį vyskupo Kearny vardu sveikino prelatas Bergen, kancleris.

Bažnyčia buvo pilna prisirinkusi žmonių. Per pamaldas solo giedojo artistas J. Olšauskas.

Pagerbimas vakare buvo perkeltas į parapijos salę, kuri buvo perpildyta. Pasakyta daug sveikinimų ir linkėjimų.

Programos vedėjas buvo kun. P. Valiukevičius.

Dainų programą išpildė Ir. Rovaitė, J. Olšauskas ir Pran. Mocejūnas. Akompanavo Ol. Mocejūnaitė.

PAIEŠKOJIMAI IŠ ARGENTINOS

(per kun. J. J. Jakaitį)

MARIA VAISIETIENĖ (cal. Boedo 737, Buenos Aires, Argentina) paieško Elenos Zapolskytės, kuri Lietuvoje gyveno prie stoties Varėnos paskui nuvyko į Worcester, Mass. Taipgi paieško Jono Stonio iš Kūnų, Kanevos valsčiaus, kuris gyveno Worcester, Mass.

ONA RAČKAUSKIENĖ (c/ Diaz 628, Pineyro, Avellaneda, Argentina) paieško savo dėdės Ant. A. Rėklaičio, kuris seniau gyveno mieste Richmond Hills, N. Y., o prieš liau persikėlė į New Haven, Conn. 722 State Street.

MEČISLOVAS BARAUSKAS (calle Chimburasu 2085, Pineyro, Avellaneda, Argentina), paieško brolio Edvardo Barausko, "barberio," gyvenančio 38 metus Amerikoje, mieste Detroit, Mich.

Automobilio Nelaimėje Žuvo Adv. Harless

Beckley, W. Va.—Birželio 2 d. netoli Sunbury, automobilio nelaimėje žuvo advokatas Carl E. Harless, 32 metų, nesenai atleistas iš kariuomenės. Kiti du kariškiai sužeisti.

DYKAI DĖL DUSULIO VASAROS METU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, kuomet karšta ir tvanku; jeigu šilima, dulkės ir bordrai drėgnumas jus smaugia, tai oūtų paskutinis jūsų atsikvėpimas; jeigu poilsis yra negalimas dėl sunkaus kvėpavimo; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma Company išmėginimui veltui šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir kokį pasitikėjimą turėtumbile priemone esančia po saule, atkreipkit dėl šio išmėginimo. Jeigu nekentėjot visą gyvenimą ir išmėgintoj viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užtikrytas, nenustokit vilties, atsikreipkit išmėginimui. Juma tas nieko nekainuos. Adresuokite: Frontier Asthma Co., 854-R, Frontier Building 462 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.

Ar Įvyksta Šiandien Stebuklų?

Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

ŠVENC. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — $3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

Fraternalprints

A younger, more flippant generation smiles at Longfellow's solemn maxim,

"Lives of great men all remind us
We can make our lives sublime
And, departing, leave behind us
Footprints in the sands of time."

The lasting verities of other ages may change in form and fashion, but the truths themselves endure, and clothed in other language appeal to other generations.

A brief essay in a recent popular magazine by that apostle of success and happiness, Walter B. Pitkin, sings an old tune with new words.

The essay is called "Manprints," and tells of Mr. Pitkin's experiences as he came upon the trail up and down across our country of a man whom he was never to meet face to face, but whom he knew as well, he says, as his own right hand.

"Wherever this man went," he writes, "he left his mark. It was the mark of the whole man. And this marked him as an extraordinary person. For few of us —alas, how very few!—leave manprints as we go from place to place. Some of us leave tongueprints. We say something that leaves its mark on the minds of listeners, and we feel proud when, years later, somebody says, "Oh, yes! I heard you say that five years ago." . . . Others leave jokeprint. In their wake ripples of laughter run on and on, dying away only after many years. And people bless the man who made the jokeprints.

"Not a few strong personalities leave faceprints and voiceprints . . . Well, this man of whom I now speak may have left jokeprints and voiceprints and faceprints on many people, but never on me; for, as I said, I never saw or heard him. But he did something much more wonderful. He made himself visible with manprints all over the country.

"Just what had he said or done that made such deep impressions? Most of the people didn't know. And why should they? A personality isn't a sentence. A man isn't a lecture. Nobody can translate a manprint into an obituary or into an outline of the man's philosophy or his religion. Like a fingerprint, the manprint is unique. And it is infinitely more than the sum of all the man's quips and yarns and doctrines and preachments. It is the total impact of a personality upon people."

Where does this dissertation upon the characteristics of Billy Phelps, of whose manprint Mr. Pitkin writes, enter into a discussion having to do with the system of Fraternal Life Insurance?

Fraternalism is one personality raised to more than the seven millionth degree by the number of its members.

Fraternalism is a gigantic and powerful personality.

Each individual member, each individual lodge spells visible fraternalism to the non-member.

But as Mr. Pitkin says, "A personality isn't a sentence. A man isn't a lecture," and thus preaching and talking alone is not the answer to the need and desire of fraternalism to leave an impress upon the lives of those about it. Fraternalism must be lived and not merely talked.

Lodges, or groups under any name of their order, which become an integral part of a community, uniting in the name of fraternalism to make their world a better place in which to live, will leave a clear fraternalprint in that particular bit of earth.

Lodges which actively exemplify the principles of their order and fraternity in caring for their members, however quietly and without fanfare they do so, will leave their fraternalprint in the respect and approval of their fellows.

It is unthinkable that any powerful personality would leave no mark in its passing.

Fraternalism, growing as it is from day to day, becomes, with each new member, a stronger and more powerful personality in its own right.

Fraternalism, fighting want and improvidence from border to border of our country, is making the impact of its personality felt upon the people and, like great men, is leaving its imprint, its Fraternalprint, wherever it goes.

(The Fraternal Field)

LITHUANIAN FOLK DANCES

The Lithuanian folk-dance, like their folk-songs, were handed down from centuries past by the farm and village folk. These dances are smooth and gentle in form and, though they contain plenty of lively temperament, there is never a trace of wildness or uncontrolled frenzy in them. Even thoug these dances were danced by the peasants, there is never a sign of the uncultured in these dances, but a rather intuitively developed aesthetic sense of fitness and proportion. There is nothing sensual about them. The dances served as another phase of the villagers' life, for they worked in the fields together, they rested together and together they gave vent to their emotions through songs and dances. We might note here the interesting factor that in the early times they always sang while dancing, for they used no music. It is only much later that music was employed, mostly to give accompaniment to songs, until finally music superseded the singing entirely.

The Lithuanians with their innate modesty were never exhibitionists. They danced because the urge to dance filled their notion of group relaxation. Opportunities were provided for such enjoyment especially at harvest time. Since they had that neighborly custom of a number of households coming to the aid of another family to asist in its farm work, the end of such cooperative labor was usually planned for a Saturday evening and was marked with entertainment provided by and participated in by everyone present. Only the grey-haired grandpas and grandmas stood by on the side lines, and often even they couldn't help but join in a dance and jokingly show the young ones how it really ought to be done.

Among the many present day dances we find the following as favorites:

SUKTUKAS. The name is derived from the word "suktis"—to turn—and if you wish to dance this one, *turn you must!* Every couple turns as rapidly as it can and the spediest "turnsters" come out winners.

KEPURINE. The Hat Dance. This is danced by girls alone, usually at the end of harvest work. Each wears a straw hat, usually borrowed from her brother, husband or sweetheart. There is much grace and daintiness about this dance.

MIKITA. Danced by men only. "Mikita" is a nickname for "meska" or bear. This dance receives its origin from the old days when there were men who would tame a bear for a pet and as they traveled wit it from town to town, the youngsters would crowd around and try to imitate the "bearish" movements. Thus, without much ado, there sprang this very fast stepping bear dance, Mikita.

KUBILAS AND KALVELIS. The Blacksmith and The Tub. This is mostly a children's dance, danced around a tub employing lively music and imitative movements.

JONKELIS. A quadrille type dance. This is a dance with such fascinating music and steps that it is well nigh impossible to remain an onlooker once the dance is begun. In "Žemaitija" a northern district of Lithuania, where this dance is a favorite, when they hear its music, everyone without exception is up on his feet. Those who are especially talented in this dance are praised and honored by the whole village. The drawback to this dance —if it may be called a drawback —is that it usually develops into a little marathon. They dance until they're exhausted, each group wanting to remain in the dance the longest. By the time the last group gives way, both the dancers and musicians are hardly able to hobble home.

BLEZDINGELE. The Swallow Dance. The swallow is one of the most loved of all the winged creatures that seasonally make their home in Lithuania. The swallow is the first every spring to return from the warm climes. It is the first to chirp a cheerful "Good morning" to the farmer and his wife as they start their day's work at the break of dawn. The swallow is very fascinating in its smooth and seemingly effortless flight. It enjoyes people's company and likes to play with them and tease them. So frequently in its flight it brushes ever so faintly a person's cheek and then goes off on a circling escapade, only to return and repeat its affectionate prank and, no doubt, to enjoy its victim's appreciative laughter.

The little bird has endeared itself to everyone so much, that the youth are happy to portray the swallow's joyful, carefree movements in a graceful dance. The girl partners especially must be dainty and nimble-footed in the execution of this dance. For lack of wings they use their scarfs, and they have movements to symbolize the swallow's flight south and others to denote their return home.

VISI LIETUVIAI TĖVAI MALONIAI PRAŠOMI SAVO VAIKUS LEISTI Į

MARIANAPOLIO HIGH SCHOOL IR KOLEGIJĄ, THOMPSON, CONNECTICUT

TAI VIENINTĖLĖ MOKYKLA LIETUVIAMS BERNIUKAMS ŠIAME KRAŠTE. Ji buvo įsteigta 1926 metais ir jau yra išleidusi daugiau kaip 1100 mokinių.

Marianapolio kolegijoj studijuodami, vaikai drauge turi progos gyventi sveikoje, gražioje gamtoje, rūpestingai Tėvų Marijonų prižiūrimi ir auklėjami.

Marianapolio kolegijoj veikia aukštesnioji mokykla (High School) ir dveji kolegijos metai (Junior College).

Mokslas šiais metais prasidės rugsėjo 5 dieną.

Tėvai lietuviai kviečiami jau dabar įrašyti savo vaikus į Marianapolio High School ar Kolegiją. Kuriems arčiau, tie yra prašomi užvažiuoti, apžiūrėti mokyklą, gauti papildomų žinių.

Visų informacijų reikalais kreiptis šiuo adresu: REGISTRAR, Marianapolis College, Thompson, Conn.

THEY SAID LAST WEEK

General D. D. Eisenhower, speaking in New York:

"As I see it, peace is an absolute necessity to this world. Civilization itself, in the face of another catastrophe such as we faced in the last three years—and for other nations more—would tremble, possibly decay and be destroyed. We must face these problems of peace with the same resolution that America showed in 1941 and 1942 when not the greatest optimist could believe that within eleven months after landing in Normandy the American arms and Allied arms would stand triumphant on the Elbe. I believe we should let no specious argument of any kind deter us from exploring every direction in which peace can be maintained. I believe we should be strong, but we should be tolerant. We should be ready to defend our rights but we should be considerate and recognize the rights of the other man.

"This business of preserving peace is a practical thing but practicality and idealism are not necessarily mutually antagonistic. We can be idealistic and we can be practical along with it... I feel that if the brains and the inteligence, the genius of America are placed on this problem, if we can forget self, if we can forget politics, if we can forget personal ambitions, we can solve this problem, and we must solve this problem or we will all be lost. No man can tell me that America, with its glorious mixture of races, or creeds, its Jews, its Catholics, its Protestants, can't solve it. It cannot lose..."

Common Council

Užsirašykite Amerikos LIETUVIŲ NAUJIENAS

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pavelkluotas ir dėug žvalbinę. Kaina $1.00 metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJIENOS
132 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

Secretary of Interior Harold L. Ickes:

"Millions of men of every race, color and creed are fighting to vindicate the principles of democracy and to preserve the freedom and dignity of the individual against the challenge of a new barbarism based on race hatred and intolerance. Thousands have already died in this struggle. It would be a national disaster and humiliation if those who fought valiantly abroad to defend the freedom and dignity of the individual against racial barbarism should come home to find the bringing of peace meant a termination of the anti-discrimination policy which we achieved in wartime. Today we stand embarked upon the task of reconversion for peace. Without a permanent FEPC we stand a good chance of reconverting to racial prejudice, national bigotry and religous discrimination. With it we shall reconvert to full peacetime employment based on the American principle of equality."

Common Council

Waynesburg, Pa. — Birželio 25-tą angliakasys William Knepp nukovė savo žmoną ir pats nusišovė.

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ MISIJOS

Elizabeth, N. J.—Šv. Petro ir Povilo parapijoje, Šv. Onos novena, liepos 17-26 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

Chicago, Ill.—Visų Šventųjų parapijoje, Šv. Onos novena, liepos 17-26 d. Tėv. Agnelius Krasauskas.

Newtown, Pa.—Šv. Kazimiero Seserų vienuolyne, metinės rekolekcijos, rugpiūčio 6-15 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn.—Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena ir Tretininkų vizitacija, rugsėjo 8-17 d. Tėv. Agnelius Krasauskas.

Plymouth, Pa.—Šv. Kazimiero parapijoje, 40 val. atlaidai, rugsėjo 23-25 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

FRANCISCAN FATHERS,
Mount St. Francis, Greene, Me.

SKAITYK "ŽVAIGŽDĘ"

Jėzaus Širdies religinio atgimimo laikraštį! Žvaigždė rimčiausias ir turiningiausias mėnesinis laikraštis! Metams tik $1.60! Adresas: *Žvaigždės Administracija, 488 . Seventh St., So. Boston 27, Mass.*

VIETINĖS ŽINIOS

AM. LIETUVIŲ TARYBAI PAAUKOJO $18.75

Trečiadienį, birželio 29-tą, L. R. K. S. A. centro ofise ir "Garso" redakcijoje lankėsi Anna Jendczeczak, po tėvais Ona Draugelytė, gyv. 76 N. Meade St., Wilkes-Barre, Pa. Viešnia pasidalino liūdnomis žiniomis gautomis iš Lietuvos (Marijampolės apskrities) apie jos giminės, kurių vieni žuvę nuo okupantų, kiti irgi daug nuo jų nukentėję. Giliai atjausdama savo senosios tėvynės padėtį, jos laisvės ir nepriklausomybės gynimo reikalams paaukojo $18.75 (grynais ir U. S. karo ženkleliai). Pinigai pasiųsti Amerikos Lietuvių Tarybai.

METINIS SLA 115-TOS KUOPOS PIKNIKAS

Šiuo kviečiame visus Wyoming Klonio lietuvius ir SLA kuopų narius į metinį SLA 115 kp. pikniką, kuris įvyks sekmadienį, liepos 8, š. m., Sans-Souci parke. Pradžia 1 val. po pietų.

Turime žinių, kad pasižadėjo atvažiuoti į šį pikniką svečių iš Scranton'o, Binghamton'o, Pittston'o, Hazleton'o, Shenandoah, Mahanoy City ir kitų tolimesnių kolonijų.

Bus užkandžių ir gėrimų. Parko pavilione bus šokiai. Didelis orkestras gros gražias polkas, valcus ir moderniškus šokius.

SLA 115 kp. valdyba

LAIŠKAS JONUI ŠALKAUSKUI

Wilkes-Barre pašto tarnautojai pranešė "Garso" administracijai, kad jų žinioje yra laiškas nuo Krikščiūno iš Marijampolės, adresuotas Jonui Šalkauskui. Likusi adreso dalis yra tokia: Šunia Avin Stryt, Vilzberiai.

Jonas Šalkauskas gali asmeniai kreiptis į paštą ir atsiimti laišką. O jeigu jo šioje apylinkėje nėra, laiško persiuntimu galėtų pasirūpinti kas nors iš jo giminių ar draugų.

PLYMOUTH
METINIS ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS BAZARAS

KUN. J. J. KAZLAUSKAS, generalinis bazaro rengimo komiteto pirmininkas.

Metinis Šv. Kazimiero parapijos bazaras įvyks liepos 9-15 dienomis, parapijos kieme, 68 Chestnut St., Plymouth.

Įvairiausi lošiai su dovanomis.

Didžiausias dovanų išleidimas įvyks sekmadienį, liepos 15-tą.

Bazaro Rengimo Komitetas: Generalis pirmsėdis — kun. J. Kazlauskas, padėjėjai—adv. J. R. Virbalis, Petras J. Karašauskas, dr. I. M. Stadulis, Leonardas Paznanskas, Bernardas Kazlauskas, Leonardas Maslauskas.

Penny Stand: Cashier Irene Naveski; Irene Narcum, Eleanor Yanuška, Eleanor Varnagis, Genevieve McTavage, Gene Brazaitis, Gertrūda Žuklija, Margaret Maleski, Dolores Muchlin, Mary Visneski, Agnes Ulevicz, Helen Yaninas, Dorothy Kupstas.

Five Cent Stand: Cashier — Mary Kozloski; Leona Wolski, Lucy Karlevicz, Helen Kaster, Anna Krajevski, Irene Stankūnas, Margaret Strazdas, Florence Strazdas, Eleanor Muchlin, Eleanor Bogdon, Rosaline Winslow, Eleanor Peterson.

Refreshment Stand No. 1: Cashiers—Elsie Valukonis; Elsie Yenchek, Ben McCloskey, George Plitnik, Anthony Truskoski, Joseph Simonaitis, Joseph Stadulis, Joseph Sincavage, Frank Muchlin, Vincent Kasputis, Walter Arbaciauskas, Edward Krieger, Edward Oblick, George Valūnas, Jr., Frank Mažeika.

Hot Dogs, Stand No. 1: Anna Stalevicz, Eleanor Muchlin, Mary Kubilius.

Refreshment Stand No. 2: Cashier—Jennie Rynkevicz; Mrs. Nellie Nareski, Mrs. Anna Kuchkil, Mrs. Mary Vitchkoski, Mrs. Elizabeth Ragelis, Mrs. Julia Kreiger.

Merchandise Stand No. 1: Mrs. Agnes McClosky, Mrs. Edward Oblick, Mrs. Walter Arbačiauskas.

Merchandise Stand No. 2: Mrs. Frank Poskaitis, Mrs. Helen Yanuska.

Merchandise Stand No. 3: Mrs. Bičkauskas, Mrs. Yenchek.

Fishpond: B. V' Sodality, Cashier—Eleanor Yenchek.

Dart Game: Peter Kupstas, John Dietz.

Blanket Stand: Catherine Yudienak, Verna Snieska.

LRKSA 6-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Įvyks sekmadienį, liepos 8-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

J. J.

ĮDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI. Išleido Kunigų Vienybė. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. **Knygos kaina kietais viršeliais $3.00, paprastais aptaisais $2.00.**

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRĖNAS. Parašė P. Jurgela. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie **Lituaniką.** Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 puslapių su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. **Kaina $1.50.**

NUSISYPSOK! Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susilieškoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrišta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po $1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik už 70 centų.

SIBIRO IŠTRĖMIME IR BOLŠEVIKŲ KALĖJIME. Parašė Juozas Pranskis. Kaina 10 centų.

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—"Kaip Patapti Amerikos Piliečiu?", įdėkite į konvertą 25c. ir prisiųskite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Metinis Plymouth'o Švento Kazimiero Parapijos BAZARAS

Liepos-July 9-15 dd., 1945

PARAPIJOS KIEME

68 Chestnut St., Plymouth, Pa.

Įvairiausi lošiai su vertingomis dovanomis. Generalinis dovanų išleidimas įvyks sekmadienį, liepos 15-tą. Bazaro rengėjai užkviečia visus-visas linksmai praleisti laiką ir išmėginti savo giliukį.

LUZERNE

METINIS ŠVENTOS ONOS PARAPIJOS KERMOŠIUS

Metinis Šv. Onos parapijos kermošius įvyks liepos 23-28 dienomis, parapijos aikštėje, prie Bennett St.

Rengimo komiteto generalis pirmsėdis Albert J. McClosky; patarėjų komisija—kleb. kun. J. C. Kundreckas, dr. J. J. Zawadski, V. G. Motiejūnas; iždininkai—P. Motiejūnas, Jonas Pilkonis ir J. Kinsel, Sr.; sekretoriai—P. Ramanauskas ir S. Rakauskas; įvairių komisijų nariai: M. Rusnak, J. Charnetsky, J. Matulevičius, J. Varaitis, L. Misevičius, Mrs. E. Geraltauskienė, Mrs. M. Urbanavičienė, Mrs. F. Motiejūnienė, J. Goberis, Elena Antanaitytė, Elena Aidukevičiūtė, Veronika Padolskytė, Rose Casey, Helen Bishie, Margaret Pearl, Anastazija Jurčikonytė, K. Stankevičius, J. Maniskas, J. Čikanauskas ir Pr. Geraltauskas.

MIRĖ

A. a. Marg. Kurtinaitienė, gyv. 121 Ann St., West Pittston, numirė birželio 29-tą Bridgeport, Conn., kur ji lankė ir viešėjo pas savo dukterį Mrs. V. Stolinas. Palaidota liepos 3-čią iš Pittson Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko penkias dukteris, du sūnus, 29 anūkus iš kurių 7 randasi militarėje Dėdės Samo tarnyboje; taipgi paliko 10 proanūkų.

A. a. Irene Janulevičiūtė, 23 Marcy St., Luzerne, numirė birželio 26-tą, palaidota šeštadienį, birželio 30-tą, iš šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko keturis brolius ir keturias seseris.

A. a. Juozas Simonaitis, 8 Chandler St., Miners Mills, numirė birželio 26-tą, palaidotas birželio 30-tą iš Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną ir tris vaikus.

NUMIRĖ VIENGENTIS VINCAS KEGOLIS

Philadelphia, Pa. — Vietinės LRKSA 20-tos kuopos sekretorė, panelė Adelė Smailytė birželio pabaigoje buvo išvykus į gimtąjį Šenadorį. Mat, ten birželio 23-čią numirė jos svainis, dabar jau amžiną atilsį, viengentis Ignas Kegolis; o birželio 27-tą, po iškilmingų pamaldų, palaidotas Šv. Jurgio parapijos kapinėse, Shenandoah.

Velionis Vincas Kegolis kur kas prieš 60 metų gimė Lietuvos Sudavijoje, Papiečių kaime, ir apčiai metų išgyveno Amerikoje.

Liūdesy paliko žmoną, L. R. K. S. A. narę, Teofilę Kegolienę (Smailytę), sūnų Joną Kegolį, dukrą panelę Mariją Kegolytę ir dukrą ponią Teofilę Bobinienę, gyvenančią Philadelphijoje, Pa., kuri irgi buvo nuvykus Šenadorin savo brangųjį tėvelį palaidoti.

Į šermenis ir laidotuves buvo nuvykus ir Anastazija Smailytė, velionio svainė.

Tarės amžiną atilsį velioniui, jo žmonai, poniai Teofilei Kegolienei, vaikams ir kitiems giminės pareiškiu viešąją nuoširdžiausią užuojautą!

Kazys Vidikauskas

BALTIMORE, MD.

Švč. Vardo Vyrų Dr-ja

Švč. Vardo dr-ja pradėjo naujus veikimo metus. Laikytam susirinkime šį mėnesį buvo išrinkta valdyba: pirmininkas—Valerijonas Strazdauskas, vice pirmininkas—Jonas Pazneika, raštininkas — Antanas Strazdauskas, iždininkas — Feliksas Rekus, tvarkdarys — Kazimieras Wilchinsky.

Jaunamečių skyriaus išrinkti: pirmininkas — Juozas Dumsha, vice pirmininkas — Albertas Šilanskas, raštininkas—Stasys Antoszewski, tvarkdarys—Edvardas Lekavičius.

Atstovai į bertaininius viso miesto susirinkimus bus Jonas Grudžinskas, Vincas Wychulis, Povilas Kriaučiūnas ir Antanas Adomaitis (tėvas).

Paaiškėjo, kad dabar draugija pilnateisių narių turi 117 suaugusių, 17 jaunamečių ir 57 dr-jos nariai randasi karo tarnyboje.

Artinantis a. a. kun. Juozapo Lietuviniko dviejų metų mirties sukaktuvėms, Švč. Vardo dr-ja iš savo iždo paskyrė $100.00 Fondui, kurs yra renkamas šelpti jaunuolius einančius į kunigus. Dabartinis mūsų klebonas kun. dr. Mendelis dėkoja dr-jos nariams už pagerbimą kun. Lietuviniko atminties, dėkoja už $100.00 auką, nes Fondas dar neturi pilnai $5,000.00, o reikalinga $10,000, kad jis pradėtų veikti.

Įvairios Žinios

Gauta liūdna žinia, kad mūsų vyresniosios Sesutės Annunciatos broliukas Paulius, tik 26 metų amžiaus, numirė Chicagoje birželio 24 d. Gyveno pas savo brolį Joną Gronski ir jo žmoną. Sesutė turėjo pertraukti savo rekolekcijas, kurias laikė Newtown, Penna., ir vykti Chicagon, dalyvauti savo brolelio laidotuvėse. Kaip Sesutė Annunciata, taip jos giminės yra parblokšti šios netikėtos mirties. Mūsų kunigai ir visi parapijos žmonės reiškia giliausią užuojautą Gronskių liudesio ir skausmo valandoje. Lai gerasis Viešpats juos visus ramina. Už Povilo vėlę bus atnašauta daug šv. Mišių.

CLEVELAND, OHIO

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju Moterų Sąjungos 36 kuopos narėms už vertingą dovaną įteiktą laike bankieto minint kuopos 15 metų sukaktį, birželio 17, 1945. Jau trečiu kartu kuopos narės apdovanojo mane už pasidarbavimą kuopos ir organizacijos gerovei.

P. Kundrotienė, fin. rašt.

Bendrojo Lietuvių Šelpimo Fondo Prakalbos

Sekmadienio vakare, birželio 24, šv. Jurgio parapijos svetainėje, mūsų vietinis BALF skyrius buvo surengęs prakalbas prof. K. Pakštui, kuris grįždamas į New Yorką iš vakarinių valstijų, buvo vėl sustojęs Clevelande.

Nors buvo nepaprastai karštas oras, bet paklausyti prof. K. Pakšto kalbos susirinko 170 žmonių.

Prof. K. Pakšto kalba buvo labai įdomi ir vietomis net jaudinanti, kada jis pasakojo apie Lietuvos žmonių vargus, kokius jie iškentėjo per karą ir dabar dar kenčia sovietų okupacijoje.

Kad sušelpti Lietuvos žmones yra įsteigta BALF organizacija, kuri dar negali prieiti prie Lietuvos žmonių, bet ji jau daug sušelpė karo audros išblaškytų po platųjį pasaulį lietuvių. Visi lietuviai turėtų tapti tos svarbios mūsų tautai organizacijos nariai, įmokėdami po $1.00 nario mokesčio ir padėdami rinkti rūbus dėl nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių.

Po profesoriaus kalbos, čia pat susirinkime prisirašė į BALF 17 naujų narių.

Koresp.

NEW BRITAIN, CONN.

Piknikas Lietuvos St. Seimo Sukakties Paminėjimui

Liepos 15 d. 1945 m. New Britain lietuviai bendromis jėgomis rengia didelį pikniką paminėti Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukaktį. Veikiančioji komisija prie šio pikniko rengiasi labai rūpestingai ir kviečia visuomenę dalyvauti. Pelnas skiriamas Amerikos Lietuvių Tarybos reikalams.

Tikimės, kad šiame piknike dalyvaus vienas iš Amerikos Lietuvių Tarybos atstovų, buvęs San Francisco konferencijoj, kuris plačiai praneš apie Lietuvos reikalus.

Piknikas bus gerai žinomoje vietoje, būtent Shuetzen Park, Barnsdale, New Britain, Conn. Parką atidaro 12 val.

Tad dar kartą kviečiame į šį nepaprastą pikniką pareikšti savo meilę mūsų senai tėvynei Lietuvai.

Grįžta Kariai

Šiomis dienomis daug karių grįžta iš užjūrio—iš Anglijos, Prancūzijos ir Vokietijos. Tarp sugrįžusių yra daktaras leit. Juozas Jenis-Jeninas; Leonas, Juozas ir Adomas Valentukoniai—trys broliai; V. Zigas, L. Gideikis—šiedu yra sužeisti, tad turi grįžti į ligonines. Raimundas Rulis taip pat buvo sužeistas. Raimundas yra sūnus J. Rulio, LRKSA 109 kuopos nario. Algirdas Češkavičius, buvęs 1-o laipsnio leitenantas, šiomis dienomis gavo paaukštinimą į kapitonus; jis randasi Fort Treble, Me. Jis yra baigęs University of Connecticut ir buvo inžinierius General Electric Co. pirm. išeinant į karo tarnybą.

Ūmi Mirtis

Gegužės 1-mą dieną ūmai numirė a. a. Magdalena Prabulienė, o birželio 18-tą numirė Juozapa Bogužuvienė. Abi buvo ilgametės LRKSA 109 kuopos narės. Reiškiame gilią užuojautą mirusiųjų šeimoms. Dievas te būna gailestingas jų vėlėms!

B. M.

NEW HAVEN, CONN.

BALF Skyriaus Prakalbos

Birželio 17 dieną įvyko Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyriaus surengtos prakalbos. Nors oras buvo gana šiltas, bet visvien susirinko geros širdies lietuvių pasiklausyti bei pasitarti savo brolių ir sesių likimu svetimuose ištrėmimo kraštuose.

Ponia J. Dičkienė, vietinio BALF skyriaus raštininkė, pristatė kalbėtoją p. Joną Valaitį, kuris daug veikia šalpos fonde ir rūbų rinkime. J. Valaitis savo turiningoje kalboje nurodė svarbumą teikti mūsų tautiečiams pagalbą, kurie randasi ištremti įvairiuose kraštuose. Atsakė į paklausimus, kurie buvo rimti ir kilo iš gerų širdžių, kurios troškta Lietuvai ir lietuviams gerovės. Prie šalpos skyriaus prisirašė naujų narių.

Nuoširdžiai dėkojam bridgeportiečiams, kad atvežė p. Valaitį ir jo malonią dukrelę su kuria teko susipažinti.

Šių prakalbų suruošime daug pasidarbavo skyriaus raštininkė J. Dičkienė, kuri visa širdžia yra šiam darbui atsidavus.

* * *

Birželio 17 dieną pp. Juozas ir Jadvyga Šilkai susilaukė malonaus svečio—savo mylimo sūnaus kapitono Edvardo Šilko, kuris po trijų metų grįžo iš Italijos. Kapitonas Šilkas dalyvavo oro kautynėse Afrikoj, Cicilijoj, Aigipte, Silezijoj ir Italijoj. Apdovanotas keliais medaliais už savo pasižymėjimus. Tėvai džiaugiasi susilaukę savo sūnaus, taipgi džiaugiasi visi giminės, draugai ir draugės, nes visi prisimena Edvardo gražią ir pavyzdingą darbuotę lietuvių tarpe, prieš išvyksiant į karo tarnybą. Malonaus poilsio!

M.

PHILADELPHIA, PA.

P-lės E. Griganavičiūtės "Gradueišinas"

Birželio 19-tą vietinėje Kensington High School'ėje įvyko "gradueišinas," kur tarpe daug kitų panelių-studenčių, diplomą, liudijantį pagirtiną mokslo užbaigimą apturėjo ir mūsų viengentė, panelė Eleonora Griganavičiūtė. Tai vienturtė duktė gerai čia žinomų viengenčių Jono ir Marijos Vienckaitytės Griganavičių, 2615 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.

Congratulation! . . .

K. V.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės. maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

MALDŲ ŠALTINIS, didelėmis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina $2.50.

Ji yra nedidelio formato 5¼x3¼ colių; 482 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusė colio storumo. Naujausios ir gražiausios maldos.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANTOKAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.